

Лютий 2015

Визначні події у лютому:

2.02 - 170 років від дня народження **І.П. Пулюя** (1845-1918), визначного українського вченого: фізика, електроніка, винахідника, громадського діяча.

11.02 - 345 років від дня народження **Самійла Величка** (1670-1728), українського козацького літописця.

15.02 - Стрітєння Господнє.

20.02 – День вшанування героїв Небесної сотні.

21.02 - Міжнародний день рідної мови.

25.02 - День народження **Лесі Українки** (1871-1913), української поетеси, перекладачки, громадської діячки.

Читайте *** **День визволення Кривого Рогу – 22.02.2015** ***
*** **Вища освіта – європейський вибір** ***
у випуску: *** **Юрій Андрухович у КПІ** *** **Дебати в КНУ** ***

Чекаємо на Ваші новини!

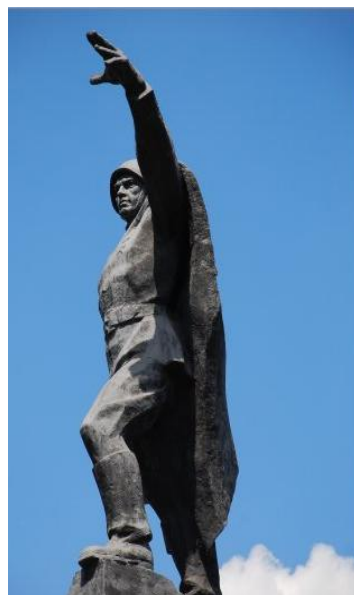
Пишіть на електронну адресу:

ot883@rambler.ru

22 лютого 1944 року –

День визволення

м. Кривого Рогу від німецько-фашистських загарбників

***Валентина Олексіївна
ШАЙКАН,
доктор історичних
наук, професор,
завідувач кафедри
історії України
Криворізького
педагогічного
інституту***

**Погляд
в історію**

Тяжкі бої за визволення Криворіжжя відбувалися в два етапи. Перший розпочався у жовтні 1943 року, коли війська 37-ї армії під керівництвом генерал-лейтенанта М. М. Шарохіна і гвардійці 5-ї танкової армії генерал-лейтенанта П. О. Ротмістрова вийшли на підступи до Кривого Рога. Окремі танкові підрозділи з десантом піхоти 23 жовтня прорвалися до міста. Однак, через те, що ворогу вдалося відрізати їх від основних сил, вони змушені були з боями відійти. Про напруження боїв у ці дні говорять такі факти. Проти наступаючих радянських військ фашисти зосередили 100 бомбардувальників, які робили по 750-850 бойових вильотів щодня. Звільнити Криворіжжя під час жовтневого наступу не вдалося, але результати цих боїв вражали. Було знищено 6 фашистських дивізій, 750 танків та самохідних гармат, більше 800 гармат і мінометів, вбито або поранено 112,5 тисячі солдат і офіцерів противника. Гітлерівці намагалися будь-що втримати Кривбас, якому надавалося особливе значення.

У січні 1944 року з Криворізько-Нікопольської операції почався другий етап визволення Криворіжжя. Головний удар наносив 3-й український фронт. 17 лютого війська стали наближатися до міста. 46-а армія вибивала фашистів з південного сходу, 37-а наступала з північного сходу. Наступати доводилося в дуже важких умовах. Глибина оборони ворога дорівнювала п'яти кілометрам. Усе, що можна було пристосувати до вогневих точок, було перетворено на фортеці. Крім того, заважали ще бездоріжжя й густі снігопади. Техніка не могла рухатися по таких шляхах, а люди йшли. Не вистачало патронів і снарядів, тому для постачання фронту використовувалися літаки, з яких знімали все озброєння для максимального полегшення. Багатоденні бої точилися за Зелене місто, територію металургійного заводу та Соцмісто. У самому Соцмісті бої тривали протягом п'яти годин. В результаті запеклих боїв були звільнені станції Радушна, Мишурин Ріг, коксохімзавод. Дуже важко було на лінії Олександрівка - Златоустівка.

У визволенні Кривого Рога брали участь також 37-а стрілецька дивізія і 8-а гвардійська армія генерала В. І. Чуйкова, героя Сталінграда. Саме ці війська звільняли північну групу рудників. Під час боїв за селище Інгулець гітлерівці нанесли контрудар у фланг радянським військам. Проти ворога виступив артилерійський дивізіон капітана В. В. Іванова. Декілька разів фашисти намагалися знищити дивізіон, направляючи на нього велику кількість танків і піхоти. Але радянські воїни не залишили свої позиції і всі загинули. Це сталося за три дні до визволення Кривого Рога. Під час боїв за Криворіжжя були повністю знищені 22 дивізії, бригади, полки та окремі батальйони противника. Багато з'єднань радянських військ були удостоєні почесного найменування Криворізьких. 22 лютого 1944 року в Москві на честь визволення міста відбувся салют 22 артилерійськими залпами.

Шляхами доблесті і слави

Наприкінці вересня 1943 року війська Степового фронту, згодом перейменованого у 2-й Український, з боями форсували Дніпро на південний захід від Криворіжжя і захопили плацдарм у районі села Мишурин Ріг.

До 14 жовтня вони вели бої, щоб закріпитися на плацдармі та розширити його. 15 жовтня розпочався наступ у напрямку Кіровограда й Кривого Рогу. В напрямку П'ятихатки—Кривий Ріг наступали танкісти П.О. Ротмістрова та 37-а загальновійськова армія. 19 жовтня було звільнено П'ятихатки, а ще через п'ять днів села Ганнівку, Лозуватку, Веселі Терни, Колачевський та Олександрівський рудники. 29 жовтня 1943 року проти військ 2 і 3-го Українських фронтів противник кинув у бій під Кривим Рогом 800 танків і самоходок. Сюди перекидалися танкові частини з Бельгії, Франції та Північної Африки. З цих бойових машин навіть не встигли зняти старий камуфляж та перефарбувати їх.

У результаті тривалих боїв 30 січня 1944 року фронт проходив по таких населених пунктах: Іскрівка-Недаївода-Новоіванівка-Олексіївка- Колачевське. Розпочалася операція по визволенню Кривого Рога і Нікополя.

Гітлерівці зібрали тут 20 дивізій, у тому числі 3 танкові. 17 лютого почалися бої безпосередньо за Кривий Ріг, 21 лютого радянські війська звільнили Катеринівку та Довгинцеве. Наступного дня о 6 годині 30 хвилин ранку була визволена станція Мудрьона. Близько полудня були звільнені рудники імені Артема, Карнаватка та північно - західна околиця Кривого Рога. Особливо жорстокі бої точилися в районі Сухой та Дубової балок, рудників імені Фрунзе та імені К. Лібкнехта. Тільки пізно увечері 22 лютого противника було вибито і звідси.

* * *

Під час оборони Кривого Рога у 1941 році з повітря його прикривав 296-й авіаційний полк 66-ї авіадивізії під командуванням капітана П. І. Баранова. Він воював у взаємодії з 131-м винищувальним авіаполком протиповітряної оборони під командуванням капітана В. І. Давидова. Обидва полки завдавали ударів по танкових військах фон Клейста.

У 296-му винищувальному полку, який мав на озброєнні літаки І-16, служив молодший лейтенант Олексій Маресьєв. Його полк базувався на південному заході Кривого Рога. Одного разу до аеродрому прорвалися фашистські танки. Льотчики не розгубились, підняли у повітря свої машини, розбомбили танкову колону і без втрат повернулися на аеродром безпосередньо у Кривий Ріг.

* * *

Німецький військовий історик генерал Курт Тіпселькірх писав у своїх мемуарах, що поразка фашистських військ біля Кривого Рога та Нікополя за своїми масштабами була схожа на катастрофу, яку зазнала фашистська армія під Корсунь-Шевченківським.

* * *

У боях за місто брали участь два штрафних батальйони. Рядовими там служили колишні офіцери - від молодшого лейтенанта до підполковника включно. Вони ще на початку війни потрапили в оточення. Билися ці батальйони на найважчих ділянках. Один з них визволяв, наприклад, станцію Червона. Фашисти панічно боялися штрафників, які бачили їх звірства у 1941—1943 роках і люто ненавиділи ворога.

* * *

353-я Дніпродзержинська Червонопрапорна дивізія наступала на Кривий Ріг з боку Софіївки та визволяла Соцмісто. 22 лютого 1944 року дивізія наступала Пушкінською вулицею. В цей день на колишньому головному будинку гірничорудного інституту вперше над Кривим Рогом затріпотів червоний прапор, який підняв розвідник Мукашкелів.

* * *

21 лютого 1944 року загін під командуванням підполковника А. М. Шурупова відбив у ворога греблю КРЕС, врятувавши її від руйнування, а навколишні селища - від затоплення.

* * *

На позиції 523-го полку під час боїв за визволення Кривого Рога фашисти одночасно кинули велику кількість танків та бомбардувальників. Дмитро Ананченко ціною свого життя врятував багатьох бойових товаришів. Ворожий танк сунув прямо на пораненого Дмитра, але той мов приріс до землі. Коли ж танк наблизився, хлопець звівся на коліна й кинув під нього протитанкову міну-фугас. Пролунав величезної сили вибух, від якого здригнулася земля: в середині танка від детонації вибухнули снаряди. Так загинув на Криворіжжі житомирянин Дмитро Ананченко.

* * *

Під час визволення Кривого Рога, коли радянські війська вели бої за рудник Колачевського (нині рудник імені Леніна), піхоті дуже дошкуляв кулеметний вогонь з фашистських дзотів. Крім того, німці значно посилили тут оборону завдяки артилерії. Батарея під командуванням старшого лейтенанта Андрія Медведєва знищила всі дзоти вогнем з прямої наводки.

* * *

23 жовтня 1943 року на підступах до рудника імені Р. Люксембург Олександр Кіров, який служив у 188-й Нижньодніпровській Червонопрапорній дивізії, кинувся на амбразуру фашистського дзоту і ціною свого життя врятував десятки однополчан.

* * *

У ті ж дні у районі села Вечірній Кут 35 бійців 188-ї Нижньодніпровської Червонопрапорної дивізії вистояли проти 39 ворожих танків.

* * *

У жовтні 1943 року відбувся танковий рейд до Кривого Рога. Історія його така. У вересні передовий загін 23-го гвардійського танкового корпусу, яким командував Герой Радянського Союзу генерал-лейтенант Ю. Г. Пушкін, з ходу увірвався в Лихівку. Наступ безпосередньо на Кривий Ріг здійснювали частини 28-го танкового полку цього ж корпусу. Артилеристи вогнем підтримували танкові частини. Втім, противник чинив шалений опір. На те був спеціальний наказ Гітлера, котрий обіцяв незліченні кари тим, хто залишить Кривий Ріг. Радянські артилеристи відкрили шлях до міста танкістам першого батальйону, які, увірвавшись у Соцмісто, вели наступ у напрямку на Центральний ринок. Саме тут був найміцніший вузол опору ворога. Танки 28-го полку опинилися в районі Змички. Безпосередньо в місті бої вели екіпажі у складі О. Г. Міхреєва, Г. О. Романенка, В. О. Білобросова та М.М. Козлова. Танкісти знищили багато протитанкових гармат. Командир танкового корпусу Ю. Г. Пушкін став першим військовим комендантом Кривого Рога.

* * *

Ще точилися запеклі бої за центр міста, а вже почалися відбудовчі роботи на Ленінському і Першотравневому рудниках.

Перший Герой Радянського Союзу – з Криворіжжя

Василь Васильович Кайнаш народився у 1911 році у Довгинцевому. Закінчивши у 1925 році криворізьку школу, поступив до залізничного ФЗУ. Потім навчався у Качинському військовому повітряному училищі, став льотчиком. У 1936 році брав участь у першотравневому повітряному параді в Москві. Літав він тоді на чотирьохмоторному літаку ТБ-3. Незадовго до війни з Фінляндією набув спеціальність політпрацівника. У боях з білофіннами старший політрук В. В. Кайнаш був комісаром ескадрильї швидкісних бомбардувальників. Загинув у березні 1940 року, посмертно удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

* * *

Фашисти під час тимчасової окупації завдали великої шкоди міському зв'язку і транспорту. Із 211 кілометрів ліній зв'язку були повністю знищені 139. Був ліквідований автомобільний та гужовий транспорт

* * *

За подвиги на фронтах Великої Вітчизняної війни багато жителів Кривого Рога було нагороджено орденами і медалями. 20 криворіжан стали Героями Радянського Союзу, 9 стали повними кавалерами орденів солдатської Слави.

Далеко за межами міста відомі імена двічі Героїв Радянського Союзу льотчиків Д. Б. Глинки та В. І. Михлика. Д. Б. Глинка почав війну у січні 1942 року та завершив її в Дрездені, здійснивши більше 300 бойових вильотів та знищивши до 50 ворожих літаків. Наш земляк В. І. Михлик став одним із славних льотчиків штурмової авіації, вмілим організатором повітряного бою с винищувачами противника. Здійснивши 188 бойових вильотів, він знищив більше 50 ворожих танків, 200 автомашин, 150 вагонів з бойовим вантажем та іншою військовою технікою.

Місто Кривий Ріг: Підпільні організації

та групи в роки гітлерівської окупації

(14 серпня 1941 – 22-23 лютого 1944 рр.)

Всього окупація України тривала 1418 днів, з них на долю криворіжців випало 922 дні. За 31 місяць (2,5 роки) окупації Кривого Рогу гітлерівці розстріляли 7239 мирних громадян, на примусові роботи до Німеччини вивезли 2 тис. 178 осіб, а з Дніпропетровщини – 176 тис. 300 осіб.

18 підпільних груп та організацій:

1. Підпільна комсомольсько-молодіжна організація «Червоногвардієць», рудник ім. Р.Люксембург. Лютий 1942 – жовтень 1943 рр., 32 чл., керівник – член ВЛКСМ Микола Павлович Гриньов.
2. «Дзержинець», вересень 1941 – лютий 1944 рр, 15 членів, керівник – член ВЛКСМ Іван Митрофанович Деміденко, 1922 р. н.
3. Підпільна патріотична організація під керівництвом безпартійного Ю.М. Козаченка, 17 членів. Вересень 1941 – лютий 1943 р.
4. Підпільна патріотична організація під керівництвом члена ВКП(б) В.П. Козиненка, 17 членів, вересень 1941 – травень 1942 р.
5. Підпільна патріотична організація Домни Самсонівни Конєвої, б/п, 30 членів, вересень 1941 р. – лютий 1944 рр.
6. Підпільна патріотична група члена ВЛКСМ Ф.П. Конюшка (Федір Пимович Конюшок), станція Довгинцево початок 1942 – грудень 1942 рр., 8 членів (наприкінці грудня 1942 р. зрадник Городецький всіх видав, у квітні 1943 р. всіх розстріляно: Я. Н. Бойченко, А.М. Ручкин, Е.С. Ігнатченко, В.І. Ігнатченко, В.М. Криштоп, П.В. Цикунова, А.Д. Сасенко-Сидоренко).
7. Патріотична група під керівництвом члена ВКП(б) П.Д. Меренка, 9 членів, серпень – грудень 1941 р.
8. Підпільна група Миколи Макаровича Решетняка, 5 членів: Анатолій Жовтуха, Олексій Щербак, Микола Ходич, Груня Романова. Вересень 1941 р. – вересень 1943 р.
9. Підпільна патріотична група під керівництвом б/п. Ефросинії Степанівни Родіонової, 6 членів, вересень 1941 р. – грудень 1943 р., станція Довгинцево, розстріляно всіх у грудні 1943 р. Затверджено підпільну діяльність патріота Михайла Івановича Ткаченка.
10. Підпільна диверсійна група під керівництвом Петра Тарандушки, 7 членів (24 листопада 1941 року Політупраліням Південного фронту на літаку було закинуто для підпільної боротьби Петра Тарандушку, Костова і Верескуна. Але невдало це закінчилося для Тарандушки, він зламав ногу, відстав від товаришів, втратив з ними зв'язок, але все ж таки прибув до Кривого Рогу. У радгоспі за № 38 (Мудрьона) створив партійну організацію: член ВКП(б) П.М. Новіков, комсомольці В.Петров, Ніна Потапенко, б/п І.Серов, В.Потапенко, С.Журавльова). Встановлено зв'язок з групою Сингірцова.

11. Підпільна група під керівництвом Ф.М. Тарана, вересень 1941 р. – лютий 1944 р., 6 членів.
12. Підпільна група С.Г. Цичанського, члена ВЛКСМ.
13. Підпільна група Сергія Трофимовича Циганенка (1919 р. н.), 25 чл., 1942-1943 рр. Один із членів – Малолетко Володимир Григорович, 1922 р. н.
14. Підпільна група б/п Т.В. Шинкарьова, вересень 1941 – березень 1943 рр., 12 членів.
15. Підпільна група Пилипа Юхимовича Щербака, вересень 1941 – березень 1943 рр., 12 членів. Склад: П.Ю. Щербак, В.І. Буряченко, О.С. Нікітенко, І.М. Черевко, В.І. Бакай, Михайло Карачинський, Петро Носенко. Пропагандистська діяльність, диверсійна, мали зв'язок із секретарем Дніпропетровського підпільного обкому Миколою Сташковим. Зв'язковою була Валентина Петрівна Шевченко. 23 лютого 1943 р. було заплановано підірвати німецький ешелон, але провокатор всіх видав, 5 місяців катувань і розстріл, поховано у парку відпочинку біля управління Криворізького відділу залізниці.
16. Листопад 1941 – листопад 1943 рр. 4 підпільника – знищило гестапо.
17. Підпільна група В.С. Сингірцова, рудник Дзержинського. Особливо активні: Прасковія Антонівна Лаптева (вивела радянську військову частину з тилу німецького, 4800 чол. – від населеного пункту колгоспу ім. Молотова до села Водне; Настасія Никифоровна Мартиненко – лікар (підтримувала зв'язок із підпільниками); Іван Григорович Кравченко – нагороджено медаллю «Партизан Вітчизняної війни II ступеня».
18. Підпільна патріотична група: А.Е. Мосенцов, член ВКП(б), К.М. Ройзина, б/п, Н.В. Яскевич – член ВКП(б).

м. Кривий Ріг:

На засіданні обласної партійної комісії від 2 червня 1945 р., протокол № 156, було затверджено всього як підпільників та партизанів 329 осіб, з них: підпільників – 163; патріотів – 162; партизанів – 4, з них членів ВКП(б) – 42; комсомольців – 56, б/п. – 231. (ДАДО, ф. 19, оп. 8, спр. 42 а, арк.2; спр. 1, арк. 268-271).

Освітня діяльність університету

Освітню діяльність університет здійснює на підставі ліцензії. Ліцензування та акредитацію освітньої діяльності проводить МОН України для того, щоб перевірити, чи якість підготовки фахівців відповідає вимогам державних стандартів.

У звітному році в університеті ліцензовано 5 спеціальностей (із них 2 – магістерського рівня), а також підготовку до вступу у ВНЗ громадян України та підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками та спеціальностями. За цей час в університеті також акредитовано 12 напрямів підготовки та 16 спеціальностей, з яких 13 – магістерські. У 2014 році університет акредитовано загалом за статусом вищого навчального закладу IV рівня. У 2015 році планується проведення повторної акредитації із 12 спеціальностей та із 6 спеціальностей первинної акредитації. Крім того, планується відкриття нових спеціальностей:

Управління навчальним закладом (за типом) – магістр

Педагогіка вищої школи – магістр

Управління фінансово-економічною безпекою – магістр

Водопостачання та водовідведення – магістр

Соціальна робота – бакалавр

Протягом звітнього року колектив університету досить плідно працював в таких напрямках забезпечення якості підготовки фахівців, складовими яких є:

- наявність чітких стандартів вищої освіти, сучасність і актуальність розроблених програм навчання;

- застосування прогресивних технологій і методик організації навчального процесу та якісне його науково-методичне та матеріально-технічне забезпечення, зокрема, високий рівень організації роботи науково-технічної бібліотеки;

- високий науково-педагогічний рівень викладачів, рівень їх знань, принциповість і вимогливість;

- наявність ефективної системи контролю якості підготовки;

- відповідність системи навчання вимогам світового освітнього простору, конкурентоспроможність і визнання документів про освіту за кордоном.

Інтеграція вищої освіти України з європейським освітнім простором не можлива без удосконалення змісту навчання, модернізації його форм і методів. Для досягнення цієї мети на порядку денному колективу університету стояло, в першу чергу, питання впровадження галузевих стандартів вищої освіти та створення стандартів вищої освіти університету. Прийнятий

Закон України «Про вищу освіту» визначає систему стандартів вищої освіти, які є основою оцінки якості вищої освіти та професійної компетентності фахівців.

Стандарти університету введено з метою забезпечення мобільності системи підготовки фахівців щодо задоволення вимог ринку праці і, головне, вільного розвитку особистості тих, хто навчається відповідно до їх нахилів. На сьогодні розроблено біля 90% стандартів вищої освіти університету та завершено перехід на нові освітньо-професійні програми, що впроваджувалися в навчальний процес поетапно. Проведена відповідна робота з перегляду складових стандартів вищої освіти, зокрема:

спеціалізацій за спеціальностями, за якими здійснюється підготовка фахівців в університеті; варіативних частин освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників, освітньо-професійних програм і засобів діагностики; навчальних планів; програм навчальних дисциплін.

З метою укрупнення дисциплін, зменшення аудиторних навчальних годин за рахунок розширення самостійної роботи студента переглянуто робочі навчальні плани (з усіх спеціальностей і напрямів підготовки). Значна робота проведена з упровадження європейського формату додатка до диплому. Підвищено вимогливість до застосування викладачами нових технологій навчання, зокрема, комп'ютерних, поточного тестування. Вживалися заходи щодо ефективності контрольних перевірок, особливо на завершальному етапі навчання студентів.

Безперечним досягненням колективу університету при реалізації концепції ступеневої освіти є:

- створення наскрізної системи поетапної підготовки фахівців різного рівня на основі органічного входження базового навчання попередніх рівнів у наступні;

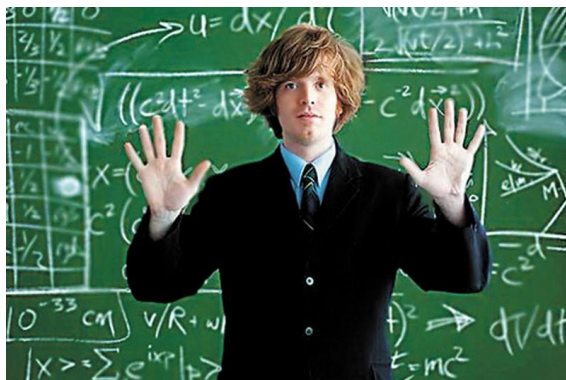
- усунення дублювання при вивченні дисциплін на різних етапах підготовки фахівців;

- спільне використання бази вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, що входять як структурні підрозділи університету;

- економія державних коштів або коштів фізичних осіб за рахунок скорочення терміну навчання на наступному ступені;

- надання можливості найбільш талановитим випускникам навчальних закладів поглибити свою професійну підготовку на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні.

В університеті створено інтегровані навчальні плани за всіма напрямми підготовки фахівців, котрі мають диплом молодшого спеціаліста. При їх розробленні взяті до уваги навчальні плани, робочі програми дисциплін відповідних коледжів і технікумів. Проведене оновлення змісту освіти в процесі підготовки ліцензійних справ.

На даний час в університеті є 3 інститути, 22 факультети, на яких навчаються 8372 студенти денної та 7091 студент заочної форми навчання, в тому числі понад 100 іноземних студентів. Підготовка фахівців здійснюється за 48 напрямми та 65 спеціальностями.

Глобалізаційні процеси та інтеграція України у світове співтовариство потребують нових підходів щодо реалізації оптимальних схем забезпечення академічної мобільності особи, що навчається, гнучкості в системі підготовки фахівців з метою їх адаптації до швидкозмінних вимог світового ринку праці, покращення якості освіти та підвищення конкурентоспроможності випускників.

З цією метою в університеті розроблено та впроваджено у навчальний процес інноваційні педагогічні технології: кредитно-модульну систему підготовки фахівців (КМСПФ) і систему оцінювання знань і визначення рейтингу студентів.

Новій системі оцінювання знань і визначення рейтингу студентів притаманні певні особливості організації навчального процесу в умовах упровадження ідей Болонського процесу. Система ґрунтується на концепції, яка передбачає:

– підвищення мобільності студентів завдяки забезпеченню прозорості та сумісності системи з будь-якою освітньою системою інших держав за рахунок використання кредитів ECTS для вимірювання обсягу модулів (навчальних дисциплін) освітньо-професійної програми студента та подання оцінок, отриманих за результатами навчання, у шкалі ECTS;

підвищення об'єктивності оцінювання знань студента, що забезпечується визначенням критеріїв оцінювання результатів навчання, урахуванням на іспиті результатів його роботи протягом семестру, використанням 100-бальної шкали для оцінювання інтегрованих знань студента з кожного модуля;

– забезпечення індивідуально орієнтованої організації навчального процесу студента організацією навчання за індивідуальним навчальним планом та індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми.

Суть КМСПФ полягає у забезпеченні можливості реалізувати підготовку фахівців за індивідуальними освітньо-професійними програмами, сформованими на підставі освітньо-кваліфікаційних характеристик для певних спеціальностей, вимог замовників та індивідуальних побажань студента, пов'язаних з його баченням перспектив майбутньої професійної кар'єри, з кон'юнктурою ринку, місцем можливого працевлаштування тощо.

КМСПФ повинна забезпечити можливість академічної мобільності студентів (а надалі і викладачів) у межах не тільки України, але й Європи, інтеграцію у європейський освітній простір.

Основні засади КМСПФ:

1.1. Формування індивідуальної освітньо-професійної програми студента здійснюється на підставі відповідно сформованого переліку модулів (навчальних дисциплін), пов'язаних структурно-логічною схемою підготовки.

1.2. Індивідуальна освітньо-професійна програма студента реалізується протягом нормативного часу. Нормативний термін навчання на рівні базової вищої освіти становить 4 роки, на рівні повної вищої освіти – для підготовки спеціалістів, магістрів – 1 рік.

1.3. Модуль (навчальна дисципліна) формується як сукупність взаємопов'язаних змістових модулів. Змістовий модуль – логічно завершена частина модуля (навчальної дисципліни), засвоєння якої дає змогу студенту здобути одну або декілька компетенцій.

1.4. Індивідуальна освітньо-професійна програма містить обов'язкові та вибіркові модулі. Обов'язкові модулі необхідні, але не достатні для виконання вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики. Можливі варіанти вибору обов'язкових модулів, наприклад, таких, за якими здійснюється базова підготовка до майбутньої спеціальності на рівні повної вищої освіти або спеціалізація у певній спеціальності. Вибіркові модулі забезпечують достатність підготовки для виконання вимог ОКХ, зокрема, відповідність фактичного обсягу підготовки передбаченому нормативним терміном навчання, академічну мобільність і можливість поглибленої підготовки в напрямках, визначених характером майбутньої праці. Послідовність обов'язкових модулів визначає обов'язкову нормативну складову індивідуальної освітньо-професійної програми. Обсяги обов'язкової та вибіркової частин модулів визначають термін навчання.

1.5. Гуманітарні, математичні, природничо-наукові, економічні, загальнотехнічні модулі (дисципліни) для споріднених напрямів підготовки або спеціальностей є уніфікованими.

1.6. Формування індивідуальної освітньо-професійної програми підготовки фахівців за певним напрямом або спеціальністю передбачає можливість індивідуального вибору студентом модулів (навчальних дисциплін) з-поміж вибірових із дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми. Сума обсягів обов'язкових і вибірових модулів, які передбачено вивчити протягом навчального року, повинна становити не менше ніж 60 залікових кредитів.

1.7. КМСПФ уможливорює перехід між спорідненими напрямми підготовки або спеціальностями. Спорідненість напрямів може визначатися ідентичністю вимог під час вступу до вищого навчального закладу та такою спільністю переліку модулів, які входять до індивідуальних освітньо-професійних програм цих напрямів підготовки, за якої різницю між обсягами необхідних модулів студент може засвоїти у межах граничного терміну підготовки. Спорідненість спеціальностей визначається спільним напрямом базової вищої освіти та такою спільністю переліку модулів, які належать до індивідуальних освітньо-професійних програм цих спеціальностей, за якої різницю між обсягами необхідних модулів студент може опанувати у межах граничного терміну підготовки.

Під спорідненими напрямками підготовки розуміють напрями, які належать до однієї галузі знань, а під спорідненими спеціальностями – спеціальності у межах напрямку підготовки.

Якість підготовки фахівців – один із найважливіших аспектів освітньої діяльності

Контроль якості навчального процесу та підготовки фахівців в університеті спрямований на підвищення вагомості самоконтролю на всіх рівнях поряд із контролем керівництвом; урахування вимог та очікувань основних користувачів освітніх послуг університету – абітурієнтів, студентів, роботодавців і держави; своєчасне виявлення недоліків у навчальному процесі та причин їх виникнення.

Контроль якості навчального процесу та підготовки фахівців проводиться комплексно на таких рівнях: університету (внутрішній контроль); держави і на міжнародному рівні (зовнішній контроль). Крім того, деякі елементи системи охоплені як внутрішнім, так і зовнішнім контролем (змішаний контроль).

Внутрішній контроль якості навчального процесу та підготовки фахівців в університеті охоплює:

- контроль якості організації навчального процесу;
- контроль якості викладання;
- контроль якості результатів навчання;
- контроль кадрового та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу.

Основою внутрішньої системи контролю є контроль якості результатів навчання або контроль за успішністю студентів, завдання якого такі:

оцінювання рівня засвоєння знань кожним студентом і академічною групою загалом;

виявлення умінь і навичок студентів оперувати здобутими знаннями;

контроль успішності студентів та їхньої участі в науковій роботі, конкурсах й олімпіадах; виявлення рівня сформованості професійної компетентності;

контроль самостійної роботи студентів; виявлення причин недостатнього або поганого засвоєння матеріалу; пошук ефективних методів навчання тощо.

Постійну увагу в університеті звертають на поліпшення якості виконання кваліфікаційних бакалаврських робіт, дипломних проектів і кваліфікаційних магістерських робіт. Виконання бакалаврських, магістерських робіт, дипломних проектів організовано відповідно до вимог чинних нормативних документів, відображено у навчальних програмах і планах, має необхідне навчально-методичне та інформаційне забезпечення, практичну базу. Їх якість стабільно підтримується на доволі високому рівні.

У 2014 році здійснено підготовку 7014 фахівців, із них за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» - 3632 особи, «спеціаліст» - 2661 особа, «магістр» - 721 особа. На «відмінно» та

«добре» у 2014 рр. захищено 67%; 81,4%; 92,6 % відповідно бакалаврських кваліфікаційних робіт, дипломних проектів і магістерських кваліфікаційних робіт. Одержали дипломи з відзнакою 337 осіб (4,8%).

Посилилася практична спрямованість кваліфікаційних робіт і дипломних проектів, абсолютна більшість яких виконується з використанням пакетів прикладних програм. За останні три роки кількість робіт, наукову або практичну цінність яких відзначила ДЕК, зросла із 79,1 до 82,7%; рекомендованих до впровадження у виробництво – із 12,4 до 21,8 %; виконаних на замовлення підприємств – із 18 до 21,5%. Частина кваліфікаційних робіт і дипломних проектів студенти захищають іноземними мовами. Передумовою цього є викладання ряду навчальних дисциплін іноземними мовами. За останні три роки їх кількість зросла з 10 до 27 осіб.

Прискорення соціального прогресу вимагає істотної перебудови змісту, методів і технологій системи вищої освіти. Така перебудова стосується й організації навчального процесу, зокрема, посилення ролі самостійної роботи студентів, створення для цього належних умов. Тому в університеті акцент діяльності викладача зміщується з розробки нових форм і методів активізації власної діяльності, на стимуляцію активності студента, від волі, інтересів і прагнень якого залежить ступінь залучення до навчального процесу і, як наслідок, успішність оволодіння професією. Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, будуть насправді міцні. Саме тому колектив університету спрямовував свою роботу на формування у студентів навичок самостійної творчої праці.

Однією із важливих складових систем управління якістю підготовки студентів є практична підготовка студентів. В університеті підтримується належний рівень розвитку матеріально-технічної бази, організаційного, програмно-методичного та кадрового забезпечення практичної підготовки студентів. Заслугує на увагу також досвід роботи щодо використання для покращення практичної підготовки студентів філій кафедр, створених на передових підприємствах. Їх наявність певною мірою знижує гостроту проблеми визначення баз практики, забезпечує ознайомлення студентів із сучасними технологіями та новою технікою, науково-технічною інформацією.

В університеті реалізовано стратегію наскрізної практичної підготовки студентів із використанням різних видів аудиторних занять та самостійної роботи студентів, яка має необхідне організаційно-методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення. Виконання практичних і лабораторних робіт забезпечене необхідним обладнанням, лабораторними приміщеннями, комп'ютерною технікою та інструктивно-методичними матеріалами. Усі види практик забезпечені базами, керівниками від університету та від виробництва, відображені в навчальних планах та графіках навчального процесу. Університет у межах власних можливостей здійснює необхідні заходи, для того щоб забезпечити належний рівень практичної підготовки майбутніх фахівців.

Поліпшення якості навчання, інтенсифікація навчального процесу і перехід на нові технології потребують упровадження у навчальний процес різноманітних автоматизованих навчальних систем. З цією метою в університеті створено лабораторію дистанційного навчання.

У 2014 р. на курсах підвищення кваліфікації з розроблення електронного методичного забезпечення на безкоштовній платформі Moodle навчалися 142 викладачі. Закінчивши курси, кожен слухач розробляє та розміщує на сайті університету електронний комплекс методичного забезпечення з дисципліни, яку викладає. На сьогодні розроблено та сертифіковано більше тисячі електронних навчально-методичних комплексів.

Для підвищення якості та оперативності управління навчальним процесом упроваджено комплекс інформаційних систем супроводу навчального процесу: «Деканат», «Абітурієнт», «Навчальні плани», «Розклад»:

– ІС «Абітурієнт» забезпечує можливість проведення вступної кампанії та формує інформацію для систем «Деканат» та ЄДЕБО;

– ІС «Навчальні плани» забезпечує створення, аналіз навчальних планів, розрахунок навантаження викладачів, контроль якості даних та резервне збереження інформації;

– ІС «Розклад» забезпечує формування розкладу навчальних занять та екзаменів, для зручності створено пошукові механізми, щоб викладачі і студенти могли переглядати розклад із доступом з Інтернету.

Продовжується консолідація даних інформаційних систем супроводу навчального процесу. Головні навчальні та управлінські підрозділи університету нині отримують інформаційні сервіси для пошуку, аналізу або збереження даних із загальноуніверситетських інформаційних систем.

Для того щоб уможливити впровадження технологій дистанційного навчання, усіх студентів забезпечено спеціальним логіном для доступу до віртуального навчального середовища (ВНС), електронної пошти та інших мережевих сервісів університету.

Розширюється функціонал ВНС і збільшується кількість навчальних матеріалів у ВНС. Зокрема, впроваджено модулі відеолекцій, тестування, форум.

Формуються електронні бази тестових питань у формі тестів Moodle, OpenTest, ККР. Забезпечено якісні та стабільні мережеві комунікації для роботи викладачів з Інтернетом та сервісами університету. Розробляється план упровадження технологій дистанційного навчання починаючи з 2015 н. р.

Навчальний процес будується таким чином, щоб було враховано індивідуальні особливості, бажання студентів. Цьому сприяють перегляд навчальних планів і програм, розробка наскрізних програм, зміцнення матеріально-технічної бази, організаційного, програмно-методичного та кадрового забезпечення практичної підготовки студентів.

Навчально-методична література

В університеті проведена значна робота для забезпечення навчального процесу високоякісною навчально-методичною літературою. Посилено контроль щодо якості та змісту літератури, яка видається і використовується в межах університету. У звітному періоді видано 20 підручників і 38 навчальних посібників, в тому числі 5 – з грифом Міністерства освіти і науки України, 51 монографію. А всього підготовлено 109 найменувань навчально-методичної та наукової літератури. Значно підвищилися показники забезпеченості дисциплін навчальною літературою, що становить 97 відсотків.

Разом з тим, найпрогресивніші стандарти і технології не дадуть потрібного результату без вирішення проблеми забезпечення україномовними підручниками. Певним чином мала б вирішити цю проблему підготовка та видання навчальних посібників і підручників науково-педагогічними працівниками університету.

У 2013/14 навчальному році 249 штатних науково-педагогічних працівників підвищили кваліфікацію, із них:

- шляхом захисту дисертацій (докторських) – 3 особи;
- шляхом захисту дисертацій (кандидатських) – 48 осіб;
- отримання вчених звань – 61 особа;
- пройшли стажування на підприємствах, організаціях, інших ВНЗ – 125 осіб;
- інші форми підвищення кваліфікації – 12 осіб.

Перед колективом університету найголовнішим завданням на 2015 рік виступає реалізація вимог Закону України "Про вищу освіту", а саме:

- формування вимог до навчальних планів, орієнтованих на студента, та до основних компетентностей;
- побудова системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- удосконалення системи внутрішньо-університетського моніторингу та управління;
- поліпшення практичної підготовки студентів із залученням роботодавців до формування профілю практичної діяльності;
- створення належного методичного забезпечення для організації самостійної роботи студентів на сучасному рівні;
- здійснення ефективної професійно-орієнтаційної роботи з метою набору якісного контингенту студентів і залучення обдарованої молоді на навчання до університету.

Г.Х. Отверченко,

завідувач навчально-методичного відділу університету.

Проект Темпус

Координаційна зустріч в Англії

3 грудня 2013 р. вперше Криворізький національний університет взяв участь у Проекті Темпус «Higher engineering training for environmentally sustainable industrial development (HETES)» разом з

українськими партнерами: Національною металургійною академією (м. Дніпропетровськ), Івано-Франківським університетом нафти та газу, Донецьким національним технічним університетом та європейськими партнерами: Львовським католицьким університетом (Бельгія), Королівським технологічним університетом (Швеція), Університетом Гранади (Іспанія), Університетом Бекінгемшир Нью (Великобританія).

В рамках проекту пройшла третя координаційна зустріч партнерів у м. Грейт Місенден (Англія) на базі університету Нью Бекінгемшир. Напрацювання та результати річної роботи команди від ДВНЗ «КНУ» представляли проректор Я.В. Шрамко та керівник відділу міжнародних зв'язків Л.В. Кругленко. Було обговорено розробку і запровадження з наступного академічного року навчального курсу для магістрів та аспірантів «Екологічний сталий розвиток промисловості». Заплановано започаткування міжфакультетського центру сталого розвитку на базі українських університетів і наступні візити до європейських партнерів з метою отримання досвіду щодо функціонування цих центрів.

На даний момент сформовано проектну команду, члени якої вже пройшли стажування у Королівському технологічному університеті, Львовському католицькому університеті та університеті Гранади.

Докладніше про конкурс

Участь студентів факультету інформаційних технологій у міжнародному конкурсі Xplore New Automation Award 2015

Ініціатор – компанія Phoenix Contact

Конкурс xplore New Automation Award 2015, що проводиться вшосте, являє собою конкурс технологій та інновацій, учасників якого компанія Phoenix Contact приймає у своєму головному офісі, розташованому в Німеччині.

Цілі проекту:

- Розвиток інтересу до технічних наук. Компанії та професійні асоціації сприяють підвищенню захопленості технічними науками в освітній сфері.
- Спільна робота та обмін досвідом у міжнародному масштабі. Включення до ініціативи професійних асоціацій (ZVEI – Центральне об'єднання підприємств електротехнічної промисловості; VDMA – Союз машинобудівників Німеччини), а також міжнародна координація з іншими конкурсами інновацій.
- У міжнародному масштабі фінансується реалізація 100 проектів. Група висококваліфікованих фахівців виконує оцінку та відбір конкурсних проектів.
- Крайні результати будуть представлені на міжнародній Ганноверській торгово-промисловій виставці, яка проводиться щороку у квітні 2015.

Переваги для учасників:

- знайомство з сучасними промисловими технологіями;
- налагодження нових контактів шляхом співпраці з національними та міжнародними корпораціями, технічними коледжами та університетами;
- компанія Phoenix Contact надасть підтримку 100 проектам, у яких використовується її продукція, у розмірі:
  - 4000 USD для індивідуальних проектів;
  - 5200 USD для спільних проектів;
  - 1300 USD для команд категорії «Надхненні творці» (Inspiring Engineers), в якій виступають учні віком до 18 років.

Технічне забезпечення. Команди повинні використовувати продукцію компанії Phoenix Contact у всіх випадках, коли це можливо, включаючи такі зразки:

- програмовані логічні контролери та програмне забезпечення, що відповідають нормам стандарту IEC61131;
- технічні рішення щодо забезпечення живлення;
- мережеві пристрої введення-виведення;
- технології Ethernet і бездротового зв'язку;
- пристрої для забезпечення безпеки;
- клемні блоки.

На міжнародний конкурс Xplore New Automation Award 2015 кафедрою комп'ютерних систем та мереж представлено проект на тему: «Технологічна та енергоефективна система автоматизації міського розважального комплексу з використанням рішень Phoenix Contact». Керівник

проекту – доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж, к.т.н. М.О. Іщенко. Виконавці проекту – студенти факультету інформаційних технологій: О.Прімачова (група КСМ-11-1), В.Ільченко (група КСМ-10-2с), В.Костенко (група ЗКСМ-10-1).

Перший тур конкурсу проводився у червні 2014 р. Студентами підготовлено відеопрезентацію проекту – концепцію розважального центру із докладним описом кожного з його компонентів.

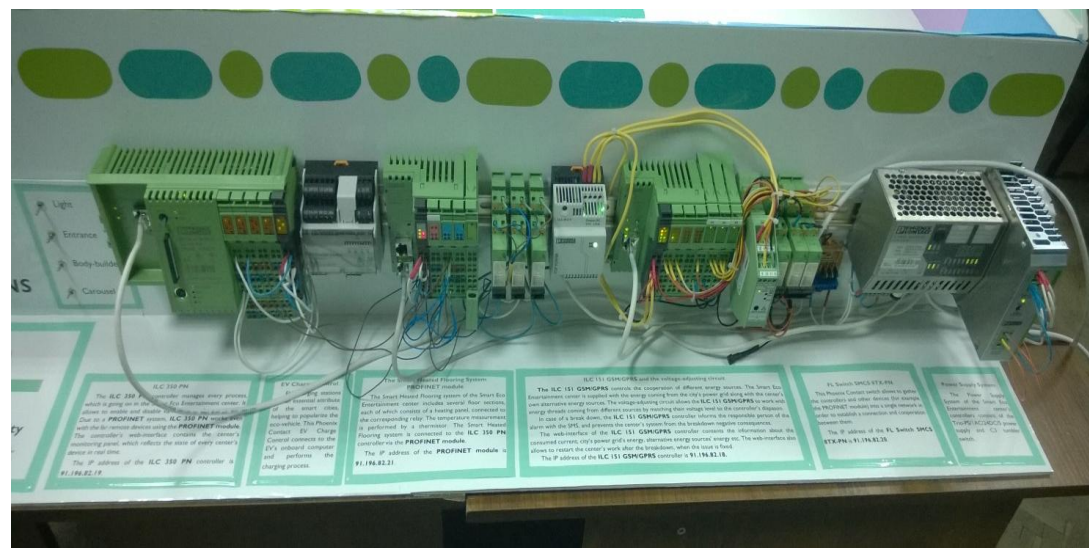
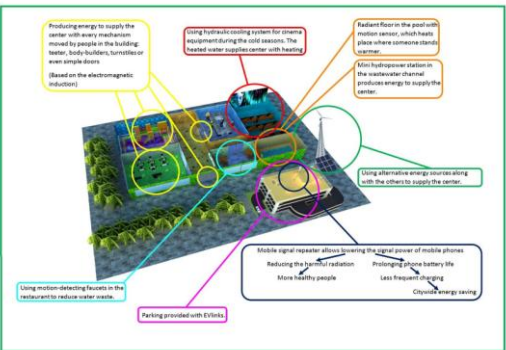
За результатами першого туру проект увійшов до сотні кращих і отримав грант на суму 3000 євро на закупівлю обладнання компанії Phoenix Contact для його реалізації.

Змонтоване обладнання компанії Phoenix Contact для реалізації проекту

Другий тур проводився 25 січня 2015 р. – відправлено фінальний відеозвіт про макет міського спортивно-розважального центру, реалізованого на обладнанні компанії Phoenix Contact, який включає в себе автоматизацію систем живлення та накопичення альтернативної енергії.

За результатами відбору, команда увійшла до фіналу, потрапивши у 30 найперспективніших проектів з усього світу. У березні 2015 р. відбудеться захист проекту в м. Бад Пірмонт, Німеччина.

Макет міського спортивно-розважального центру, який включає в себе автоматизацію систем живлення та накопичення альтернативної енергії. Автор – доцент кафедри комп'ютерної системи та мережі М.О. Іщенко.

Паралельно з розробкою проекту проходив проміжний контроль над його виконанням групою журі компанії Phoenix Contact. Так, 22 листопада 2014 р. журі надіслало відео, на якому був представлений макет розважального центру і подальший план робіт. Крім цього, 3 і 15 грудня 2014 року Олена Прімачова взяла участь у вебінарі за участю членів журі, технічних фахівців Phoenix Contact, організаторів конкурсу та інших конкурсантів. У ході першого вебінару проект був відзначений як перспективний і претендентом на вихід у фінал конкурсу, тридцятку найкращих (робоча мова – англійська). За результатами отримано сертифікат.

Сертифікат про проходження першого туру конкурсу Xplore New Automation Award 2015

Факти нашої історії

Думки вчених щодо виникнення слова "Русь" розходяться. Деякі з них вважають, що воно походить від слова "ruotsi" — фінської назви шведів, яка походить з давньошведського слова "rodri" (грести). Оскільки фінни підтримували зв'язки як із шведами, так і зі слов'янами, припускають, що свою назву для перших вони застосували і для останніх. Інші вчені слово "Русь" пов'язують з назвами річок Рось й Русна в центральній Україні. Представники третьої гіпотези припускають можливість існування зв'язку між цим словом і назвою кочового племені роксоланів, яка походить від ірландського слова "rhos", що значить "світло". Що стосується самого слова "Русь", то, як виявляється, ним спочатку називали варягів, потім землі полян у центральній Україні, а згодом ту політичну єдність, що стала називатися **Київською Руссю**.

***

Автор першого українського наукового українсько-російського словника — поет і письменник **Борис Грінченко**.

***

Боротьбі Івана Мазепи за незалежність України від Росії присвятили свої твори французький письменник **Віктор Гюго** та англійський **Байрон**. Французький композитор Еміль Неріні написав оперу "Мазепа", яку 11 лютого 1925 року було поставлено у Великому театрі в Бордо. А 1872 року було написано оперу "Мазепа" французьким композитором Пурні.

***

Автор **першої граматики української мови** (видана російською мовою) — Олександр Павловський ("Грамматика малоросійського наречія").

***

Музичний геній світу **Людвіг Бетховен** створив 32 сонети для фортепіано, одна з яких написана на українську тему і була присвячена графові Андрію Розумовському, синові генерала Кирила Розумовського, в палаці якого у Відні він часто концертував. Також у "Фіналі" сонети "Пасіоната" та у славнозвісних квартетах Бетховена зустрічаються українські теми, з якими композитор познайомився у виступах придворного хору графа Андрія Розумовського. Присвятив Бетховен йому і свою чудову п'яту симфонію, так звану "Пастораль".

Креативна педагогіка

6 лютого 2015 року в ДВНЗ «Криворізький національний університет» відбулась організаційна нарада щодо створення Південно-східного центру креативної педагогіки Академії міжнародного співробітництва з креативної педагогіки.

Голова центру – член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України Сологуб Анатолій Іванович серед основних причин створення центру виділив такі: на сьогоднішній день край необхідне створення нижньої ланки співпраці учнів-дослідників середньої школи із науковцями-фахівцями ВНЗ. Наразі робота із юними дослідниками для подальшої участі останніх у всеукраїнських конкурсах та олімпіадах є стихійною та неорганізованою.

Оскільки однією з основних проблем національної науки та освіти є фінансування. Центром планується фінансова підтримка спеціалістів ВНЗ, яких планується залучати до співпраці. Необхідно зазначити, що проект Центру є досить оригінальним і подібна зустріч відбувається вперше в регіоні.

Спектр наукових напрямків центру є досить різноманітним, про що свідчить склад присутніх на нараді фахівців: медики, біологи, електрики, педагоги, філософи...

Владислав Сергійович Козлов.

«Нема більшого гонору для інтелігентного чоловіка, як берегти свою і національну честь та без нагороди вірно працювати для добра свого народу, щоб забезпечити йому краю долю».

Іван Пулюй

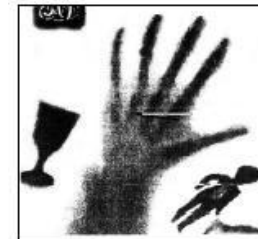
Іван П'явлович Пулюй (Ivan Pulyuy, Johann Puluj; народився 2 лютого 1845 р. у с. Гримайлів, Гусятинського району, Тернопільської області — помер 31 січня 1918, Прага) — український фізик і електротехнік, винахідник, організатор науки, громадський діяч, перекладач. Першим зробив знімок кісток руки доньки із використанням Х-променів, які через 12 років були запатентовані як «рентгенівські».

Доцент Віденського університету. Професор Вищої технічної школи в Празі, ректор першого в Європі електротехнічного факультету. Доктор Страсбурзького університету. Державний радник з електротехніки Чехії і Моравії. Член Наукового товариства імені Шевченка.

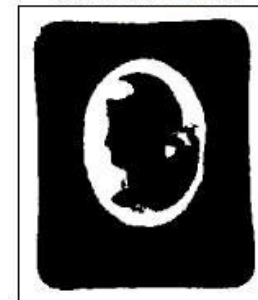
***

Явищами, що породжуються електричним струмом у вакуумі, Іван Пулюй зацікавився ще у Страсбурзькому університеті. Освоївши ремесло складува, він видував скляні трубки як для своїх дослідів, так і для потреб колег-фізиків. Подружився з ним Нікола Тесла, який також у цей час стажувався у професора А. Кундта і перейняв у Пулюя мистецтво виробництва трубок. Іван Пулюй та Нікола Тесла, провівши цілий ряд досліджень із газорозрядними трубками, на думку багатьох істориків науки і вчених-фізиків виявилися найближче до розгадки природи випромінювання, що породжується катодними променями. Повернувшись із Страсбурга до Відня, продовжив займатися вивченням явищ у трубках. У 1880–1882 роках докладно описав видимі катодні промені.

У 1881 році сконструйована ним трубка, що випромінює Х-промені — прообраз сучасних рентгенівських апаратів, була визнана гідною Срібної медалі на Міжнародній електротехнічній виставці в Парижі. У всьому світі вона стала відома як «лампа Пулюя» і навіть протягом деякого часу випускалася серійно. Сконструйована за 14 років до відкриття В. К. Рентгена, вона генерувала промені, названі згодом за пропозицією анатома Коллікера рентгенівськими. За допомогою цього пристрою І. П. Пулюй вперше у світовій практиці зробив знімок зламаної руки 13-річного хлопчика, знімок руки своєї дочки зі шпилькою, що лежить під нею, а також знімок скелета мертворожденної дитини. Серія рентгенограм органів людини, виконана Пулюєм, була настільки чіткою, що дозволила виявити патологічні зміни в тілах пацієнтів. Однак відсутність належним чином обладнаної лабораторії і матеріальні труднощі сильно гальмували дослідження вченого.

Один з перших (1895 р.) пулюєвих знімків. Рука доньки дослідника Наталі.

Один з перших пулюєвих (рентгенівських) знімків, ймовірно, якоїсь коштовної оздоби, який проф. І. Пулюй зробив до 1895 р.

«Вища освіта України:

Європейський вимір»

Актуальність обраної теми не викладає сумнівів. Україна виборола європейський вектор розвитку. В Європі, як відомо, панує багатомовність. У зв'язку з цим, володіння іноземними мовами на достатньо високому професійному рівні сприяє мобільності як студентів, так і молодих фахівців, значно збільшує можливості працевлаштуватись на престижну та перспективну роботу, відкриває кордони і сприяє крос культурній взаємодії між людьми та вільному доступу до інформації.

Робочими мовами конференції були українська, англійська та французька. У вступному слові завідувач кафедри професор С.О. Скидан наголосив на тому, що іншомовна освіта в Україні реформується з урахуванням основних досягнень європейських країн у цій галузі та відповідно до таких базових документів Ради Європи як «Білінгвальна освіта: основні стратегічні завдання», «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», «Європейський мовний портфель», «Приведення екзаменів з мови у відповідність до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти» та «Вимоги до Євроіспитів».

У доповідях науковців кафедри були висвітлені такі проблеми: завідувач кафедри професор С.О. Скидан виступив з доповіддю «Якісна іншомовна освіта як індикатор інтеграції Вищої школи України в Європейський освітній простір», доцент О.Г. Братанич доповіла про «Інноваційні технології викладання іноземних мов», доцент О.В. Романенко – «Особливості викладання та оцінювання знань з другої іноземної мови», доцент Т.І. Царюк – «Мовний вимір як один із показників інтелектуального рівня особистості». Виступи доповідачів супроводжувались мультимедійними презентаціями. Проблематика доповідей викликала активну дискусію. В обговоренні доповідей взяли участь усі викладачі кафедри.

Успішне проведення конференції визначило перед колективом кафедри нові орієнтири щодо подальшої педагогічної діяльності, вдосконалення якісної підготовки студентів з іноземних та рідної мови.

15 лютого - свято Стрітєння, в народі "Стрічання", "Громиця", "Зимобор", яке відзначають через 40 днів після Різдва Христового. На Стрітєння, за народними уявленнями, зима іде туди, де було літо, а літо - де була зима. Літо зустрічається із зимою двічі на рік: на Стрітєння - 15 лютого - та в день святої Анни - 22 грудня. В народі уявляли, що навесні Зима - стара баба, а Літо - молода дівчина. У руках Зима несе надщерблений кошик із льодом, а через плечі у неї - порожнісінька торба. А в Літа - вінок на голові, сорочка, квітами мережена, зелена плахта, - весела і вродлива дівчина. Літо несе в руках серп і сніп жита та пшениці.

При зустрічі стара Зима і молоде Літо сперечаються між собою - кому йти, а кому вертатися? Якщо до вечора стане тепліше - Літо пересперечало Зиму, а якщо холодніше - Зима. "...Та як би вона (зима) вже там не хвицалась, а як літо посміхнеться, то сонце засяє, вітер повіє і земля проснеться!" - каже Олекса Воропай у книзі "Звичаї нашого народу" про зустріч літа з зимою.

У цей день в церквах України святити воду та свічі. Посвячені на Стрітєння свічки звалися "громичними", бо їх запалювали і ставили перед образами під час грози, щоб оберегти людей і худобу від грому. В день Стрітєння, коли приходили з церкви, запалювали "громичну" свічку - "щоб весняна повинь не пошкодила посівам і щоб мороз дерев не побив!". Від "громичної" свічки і саме свято, крім "Стрітєння" або "Стрічання", називалося колись "Громиця".

МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ ВИПУСКНИКІВ КГРІ

Від початку свого існування наш навчальний заклад випускав у широкий світ високоякісних спеціалістів. Легендарним став уже перший (1926 р.) випуск Криворізького вечірнього гірничого технікуму, про що розповідається у ювілейному, присвяченому 90-й річниці від заснування, виданні «Уславлені ровесники — місто і університет» [уміщено на офіційному сайті — Л.Д.]. Фахова кваліфікація наших випускників визнавалася на всесоюзному рівні. Так, випускника 1927 р. Кирила Степановича Писанка радянський уряд відрядив досліджувати гірничорудне виробництво Швеції у найскрутніший для СРСР момент — у червні-вересні 1941 р.

Сьогоднішня фоторубрика присвячена випускникові Криворізького гірничорудного інституту 1931 р. Юлію Кузьмовичу Обороньку. Він закінчив КГРІ як інженер з експлуатації залізних і марганцевих руд. До Великої Вітчизняної війни працював у Ліпечку, згодом, у Кривому Розі. Під час війни — в евакуації, на Уралі. Впродовж 1952-1958 рр. Ю.К. Оборонько працював за кордоном: у Румунії (1952-1953), Китаї (1953-1956), Чехословаччині (1956-1958). В архіві музею історії нашого університету зберігаються документи про «китайський» період життя Юлія Кузьмовича: працюючи технічним радником у провінції Ань-шань він запропонував китайським товаришам застосувати передові технології у виробництві твердих сплавів, зокрема, метод безперервного обжигу магнезиту. Китайці порахували, що запровадження цього методу забезпечить економію державного бюджету КНР у розмірі 50-ти млрд. юаней, тож 24 квітня 1954 р. на загальних зборах працівників руднику Дашичао радянським спеціалістам Є.І. Добрацькому і Ю.К. Обороньку було висловлено щирі подяку.

У 1977 р. Ю.К. Оборонько подарував музею історії КГРІ фотографії, відзняті у 1953 р. у китайській провінції Ань-шань. На фото увіковічено моменти його співпраці з китайськими друзями.

**Дояр Л.В., доцент кафедри історії та
українознавства.**

Фото 1. Ю.К. Оборонько за робочим столом.

Фото 2-3. Ю.К. Оборонько в оточенні китайських колег.

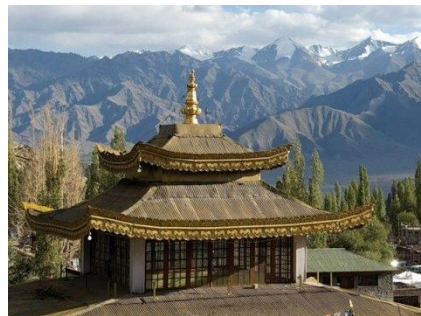
Відомі постаті

Самійло Величко (1670-1728) — український літописець, автор монументального історичного й літературного твору, довга назва якого починається словами: «Сказаніє о войні козацкой з поляками...». А далі визначається головна тема — Визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького, вказується ім'я автора — Самійло Величко, згадується його колишня посада — «канцелярист негдись Войска Запорозького», місце і час написання твору — «в селі Жуках уїзду Полтавського року 1720».

Літопис дає широку панораму подій в Україні за 1648-1700 рр. Автор книги, крім назви, ще кілька разів побіжно повідомляє про себе також і в тексті. На жаль, це все, що ми знаємо про автора одного з найвидатніших українських творів XVIII ст. До кінця своїх днів Величко живе в селах Жуки і Диканька, що були у володінні родини Кочубеїв. Своє існування забезпечує вчителюванням і наполегливо пише книгу з історії України. 1728 р. Величко перекладає «Космографію» — грубезний том у 866 сторінок. На схилі віку він осліп.

Оригінал твору Величка — рукопис (зберігається у Відділі рукописів Державної публічної бібліотеки в Петербурзі) — складається з двох томів, кожний має свою передмову. Перший том, який зберігся дуже погано, починається 1648 р. описом повстання Богдана Хмельницького. Другий том, обсягом утричі більший, має такий авторський заголовок: «Повість літописна про малоросійські та частково інші події, забрані й тут описані» і починається часами гетьманування Юрія Хмельницького, 1660 р., а уривається 1700 р.

Самійло Величко використовував найрізноманітніші джерела, друковані та рукописні. Він користувався і зібраними ним оригіналами й копіями козацьких діаріушів, хронічок та окремими нотатками подій.

Поповнення у сім'ї кандидатів-гірників

Інтерв'ю в номер

Наприкінці 2014 року спеціалізована вчена рада Криворізького національного університету заслухала доповідь про дисертаційній роботі молодого вченого Олександра Шепеля та винесла вердикт – бути ще одному кандидату технічних наук!

Ми задали декілька питань молодому кандидату.

- **Чому Ви вибрали гірничу справу?**
- Криворіжжя – один із найбагатших на корисні копалини районів України. В першу чергу, Кривий Ріг – це 32 млрд. тонн залізної руди. Запасів залізної руди нашого міста вистачить ще не на одне покоління людей. Тому вагатися у виборі майбутньої професії майже не довелося. Так чи інакше отримання повної вищої освіти було запорукою досягнення майбутньої професії інженера. Подорожуючи Криворіжжям, мимоволі розумієш, чим наше рідне місто відрізняється від інших – це шахтні копирі, розкидані по всьому місту. Тому гірничача справа стала об'єктом майбутніх досліджень.
- **Коли і як вирішили займатися підготовкою дисертації? Що Вас до цього підштовхнуло?**
- Від сесії до сесії промайнули найкращі студентські роки. В магістратурі на одній із гірничих дисциплін студентам було запропоновано вирішити актуальне науково-практичне завдання, застосувавши спосіб «мозкового штурму». Всі ідеї записувались і нотувались. Отже, при виконанні магістерської роботи в спеціальному розділі було запропоновано вирішення певної задачі. Ця задача мала декілька варіантів рішення, та магістерська робота була зроблена одним із них і в подальшому захищена. П'ятий курс став вирішальним для отримання бажаного диплома магістра з гірництва та ще й з відзнакою, який відкривав шлях до аспірантури. Навчання в аспірантурі з першого року передбачало підготовку дисертації, яка була логічним продовженням магістерської роботи.
- **Як Ви вибрали тему дисертації?**
- Так як дисертаційна робота була продовженням магістерської, то назва майже була готова, але потребувала незначних коректувань і редагувань.
- **Чи виступали Ви на семінарах або конкурсах молодих вчених?**
- Під час навчання в аспірантурі я оприлюднив результати досліджень на конференціях, семінарах, форумах і конкурсах: «Проблеми надрокористування» (м. Санкт-Петербург, 2010 р.), «Гірничо-металургійний комплекс: досягнення, проблеми та перспективи розвитку» (м. Кривий Ріг, 2009, 2010 рр.), «Сталий розвиток гірничо-металургійної промисловості» (м. Кривий Ріг, 2011, 2012, 2013 р.). У 2013 році я взяв участь в обласному конкурсі проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині», виступив з роботою «Удосконалення технології відробки запасів руди, контактуючих з лежачим боком крутоспадних покладів» і став одним із переможців конкурсу. Отримав сертифікат на матеріальне заохочення.

- **Як проходив захист Вашої дисертаційної роботи?**
- Захист відбувається у три етапи: 1) захист на кафедрі; 2) захист на семінарі з напрямку «Гірництво»; 3) захист на спеціалізованій вченій раді.

Сама процедура захисту обов'язково складається з доповіді, відповіді на питання присутніх, висновків, побажань і рекомендацій, заключних слів.

Виступ з доповіддю багаторазово релетирується перед захистом для виявлення і виправлення недоліків доповіді.

- **Хто допомагав Вам долати терни підготовки дисертації?**
- Хочу щиро подякувати науковому керівнику професору Калініченку Всеволоду Олександровичу за допомогу при виконанні дисертаційної роботи.

Також висловлюю слова подяки керівництву і всьому колективу кафедри підземної розробки родовищ корисних копалин за допомогу, увагу, настанови, рекомендації та побажання.

Декілька слів про свого учня сказав і його науковий керівник – доктор технічних наук, професор Калініченко Всеволод Олександрович:

Мені подобається працювати з Олександром, він цілеспрямований, працьовитий, має чудове логічне мислення. Добре пов'язує технологічні процеси і робить правильні висновки. Дисертація – це не вузьковідомчий нормативний документ. Це ще один щабель у пізнанні природи, гірничих процесів. І відродно, що дисертант основні тези своєї роботи неодноразово захистив, виступав на наукових конференціях, у тому числі і міжнародних, де гідно представляв інтереси університету. Я бажаю Олександрові подальших творчих успіхів та збереження молодого завзяття.

Після завершення інтерв'ю ми вирішили трішки заспокоїти аспірантів – майбутніх кандидатів наук. Дисертація – не звір, не треба її боятись. Ми приводимо жартівливі рекомендації, які певною мірою вам допоможуть.

16 ЗАПОВІДЕЙ ДИСЕРТАНТА

А. Підготовка дисертації

1. Не пиши забагато. Дисертація не «Війна і мир», а ти не Лев Толстой. Пухла дисертація діє на опонентів, як червоне рядно на бугая.
2. Не пиши коротко. Це свідчить або про великий талант, або про мізерність розуму. Ні того, ані іншого опоненти тобі не пробачать.
3. Заголовок для дисертації – те саме, що капелюшок для дами похилого віку.
4. Дотримуй міри у підборі літератури «за» і «проти». Коли в дисертації забагато матеріалу «проти», вселяється сумнів щодо слушності твоїх поглядів. Якщо ж наводяться самі дані «за» – незрозуміло, в чому є твоя заслуга.
5. Не ляскай по плечу класиків (особливо – у природничих галузях).
6. Не задавайся. Не вважай, що всі довколишні є дурнями, а ти сам-один розумник. Уникай особових займенників. Заміною нахабне «я вважаю» скромнішим «вочевидь, можна вважати».
7. Перевіряй якість дисертації на домашніх і колегах. Нормальна дисертація у слухачів повинна викликати мимовільне позіхання і наступний сон. Розділи, що провокують веселі судоми чи відчуття гнітючого неспокою, необхідно переробити. Не радій, коли недосвідчений слухач каже, ніби йому все зрозуміле: це певна ознака того, що ти не будеш збагнутий ученою аудиторією.

Б. Підбір опонентів

8. Опонент – центрова фігура на захисті.
9. Оптимальний опонент повинен мати загальне уявлення про предмет дисертації, але не має бути фахівцем з даного питання. Суціль незнайомий із питанням опонент може надати ведмежу послугу, вихваляючи якраз те, що належить помірною лаяти. Фахівець-бо вникає у деталі, не бажані для публічного обговорення.
10. Уникай запрошувати в опоненти молодих кандидатів і докторів. Вони саме відвойовують собі «місце під сонцем» і завжди раді скористатися нагодою, щоб показати себе й опорочити інших. Набагато зручніше припрошувати маститих заслужених діячів науки, адже на старість усі ми робимось якщо не добрими, то, в усякому випадку, ледачіші.

11. Передбачуваних неофіційних опонентів намагайся зробити співучасниками захисту. Для цього звертайся до них за порадами й подякуй їм за цінну допомогу. Тим самим ти продемонструєш свою нікчемність і їхню перевагу. Таким чином ти зробиш ворога зацікавленим у благополучному результаті захисту, адже ж кому заманеться виступати проти своїх же власних рекомендацій?!

В. Захист дисертації

12. Немає ворога для дисертанта більшого, ніж сам дисертант. Саме він зображує власну дисертацію з точністю кривого дзеркала. Закономірність цього явища, підтверджена майже в 100% випадків, примушує з ним рахуватися. Враховуючи це, багаторазово репетируй свій виступ удома.
13. На кафедрі поведься пристойно. Не колуйай у вухах, не крути вказівкою над головами сидячих у президії, не пий більше склянки води, не скигли.
14. Якщо доповідь написана – не виголошуй її, а зачитуй. Бурмотіння дисертанта викликає обурення у слухачів. Намагайся промовляти однотононо. Чим більше членів ученої ради спатимуть чи мріятимуть про справи особисті, тим швидше й успішніше минеться захист.
15. Дуже важливим є ілюстраційний матеріал. Намагайся скористатися проектором (чи, принаймні, лазерною указкою). Тут можна хизонутися кількістю фактичного матеріалу. Для цього скомандай операторові: «Лист № 25, будь ласка. Таблиці з № 8 до № 24 пропустити!». Авжеж, не обов'язково добирати потрібний матеріал: згодиться що завгодно, якщо до ладу й презентабельне. Операторові «по цимбалах», що пропускає, аудиторію ж полонить сам факт великої кількості матеріалу. Якщо є таблиці, вішай їх більше. Само собою зрозуміло, що зупинятися слід лише на деяких із таблиць. Решта дають фон великого експериментального матеріалу.
16. У заключному слові дякуй і вклоняйся, вклоняйся і дякуй. Суворо дотримуй необхідної таблиці про ранги. Відсутнім дякуй менше, присутнім – більше.

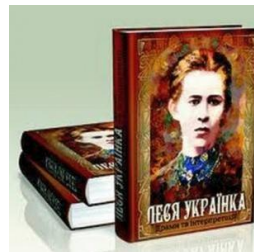
*Сергій Чухарєв,
доцент кафедри «Підземна розробка
родовищ корисних копалин».*

Співець мужності і боротьби

**25 лютого - день народження Лесі Українки
(1871-1913)**

Одну із своїх поезій Леся Українка починає епіграфом: "Про що ти думаєш? - Про прийдешність" (В.Гюго). Ці слова великою мірою визначають суть усієї творчості письменниці.

Про що б вона не писала - про Україну, античну Грецію, стародавній Схід - вона розмовляла із своїм сучасником, думала про майбутнє свого народу, вірила і боролась за нього. Тому-то так урочисто-спокійно і переконливо звучать її слова:

*Як я умру, на світі запалає
Покинтий вогонь моїх пісень
І стримуваний промінь засіяє,
Вночі запалений,
горітиме у день.*

Леся Українка - співець мужності і боротьби - здобула найпочесніше ймення поетеси народної. Її талант поєднав гаряче серце громадянина і світлий розум філософа з жіночою ніжністю та грацією. Революційну сутність її творчості визначив Іван Франко, визначивши Лесю Українку послідовницею Т.Г. Шевченка і наймужнішим поетом України. Багатогранний талант Лесі Українки виявився у найрізноманітніших сферах літературної праці - вона була ліриком, драматургом, прозаїком, літературним критиком і публіцистом, перекладачем і фольклористом. Але найважливішим є те, що в літературному процесі своєї доби вона не лише могутній і різносторонній талант, а й активний і непримиренний борець, глибоко політичний письменник. У боротьбі різних літературних напрямів Леся Українка займала наступальні позиції. Продовжуючи традиції революційно - демократичної літератури, поетеса одночасно стала видатним новатором - внесла свої ідеї, теми, образи в українську літературу, розширюючи її обрії, а разом з тим дала їй нові жанри, послідовно утверджувала народження нового творчого методу, основні принципи якого намагалась обґрунтувати і теоретично. Взявши у Шевченка "іскру огню великого" - його революційний дух, вона надихнула вогняним пафосом українську літературу нової доби – доби імперіалізму і пролетарської революції.

Леся Українка прийшла в красне письменство в складний час соціальних потрясінь ,у період активного процесу оновлення літератури . Її творець бла в авангарді цього оновлення, яке йшло назустріч революційним битвам. Поетеса виступила в лавах передових діячів революційно-демократичного мистецтва художнього слова. Разом із Франком, Коцюбинським, Стефаніком, Павліком, Кобилянською, Грабовським та багатьма іншими товаришами по перу продовжувала й розвивала прогресивні традиції класичної української літератури, відстоюючи принципи реалізму, народності, передової ідейності в нову історичну добу.

Літературно-меморіальні музеї в Києві, Колодяжному, Новгороді-Волинському провадять велику роботу по збереженню національних духовних цінностей, пов'язаних із життям і творчістю Лесі Українки.

Радянські війська перебували на території Афганістану (1979-1989 рр.) у статусі обмеженого військового контингенту, який допомагав тогочасному лідеру Бабраку Кармалю [займав посаду Генерального секретаря ЦК НДПА у 1979-1986 рр. - Л.Д.] налагодити мирне післяреволюційне життя і подолати озброєну на американські гроші опозицію (дуїманів). Значна частина афганців ставилася прихильно до радянських воїнів: завдяки СРСР Афганістан прагнув перестрибнути з середньовічно відсталого феодалізму у соціалізм. Тож, коли радянські війська у лютому 1989 р. остаточно залишали територію Афганістану, місцеве населення розгублено сумувало. Факт позитивного ставлення до радянських воїнів підтверджують і американці, які увійшли в Афганістан згодом: останні здивовано констатують, що афганці не руйнують пам'ятники шураві [в перекладі з іранської «радянські» - Л.Д.]! СРСР втратив у Афганістані 15 тисяч своїх синів (3 тисячі з яких були родом з України). Як свідчать подальші події, ці жертви не були даремними: радянська присутність гальмувала розвиток негативних тенденцій в усьому центрально-азійському регіоні. На жаль, на сучасному етапі Афганістан є центром світової наркоторгівлі, осередком розташування, утримання і поширення тероризму. У небезпеці себе почували сусідні з Афганістаном країни: нещодавно про це заявив президент Таджикистану Емомалі Рахмонов. Некомфортно, м'яко кажучи, у Афганістані і військам НАТО: минулого року, як заявив Президент США Барак Обама, американські війська завершили свою військову місію і до 2016 р. остаточно залишать територію країни. Взагалі, Афганістан займає унікальне місце у новій і новітній світовій історії: у XIX ст. у його кам'яних пустелях застрягла Велика Британія, у XX ст. - СРСР, у XXI ст. - США.

***

Фото 1 (справа вгорі): розвідник 668 загону особливого спецпризначення сержант Дмитро Сушко (на фото зліва) із бойовим товаришем.

Фото 2 (справа): пам'ятник воїнам-афганцям у Кривому Розі (встановлений у 1987 р., скульптор А.Ярошенко), що увічнив образ Дмитра Сушка. У музеї історії Криворізького гірничорудного інституту з кінця 1980-х рр. експонується модель пам'ятника — символ нашої вічної пам'яті і скорботи.

«КУЛІБІН» АФГАНСЬКОЇ ВІЙНИ

На цьому глобальному історичному тлі не загубився і Криворізький гірничорудний інститут, який втрачав своїх найкращих студентів не тільки у роки Великої Вітчизняної війни, але і під час кривавих подій у Афганістані. 30 липня 1985 р. в афганській провінції Логар героїчно загинув студент 2-го курсу гірничого факультету КГРІ Дмитро Анатолійович Сушко. На той момент йому виповнилося усього 20 років. Залишившись навіки двадцятирічним, юнак увіковічнив уже позабуті за радянського ситого життя поняття мужності і звитяги: під час бою старший сержант Дмитро Сушко викликав на себе вогонь душманів і ціною свого життя врятував від загибелі своїх бойових товаришів. Його подвиги були відзначені високими державними нагородами — медаллю «За відвагу» і орденом Червоної Зірки (по-смертно). Таким став шлях у вічність для звичайного криворізького хлопця. Дмитро Сушко народився 13 липня 1965 р. у Кривому Розі, середню освіту здобув у міській школі № 22, що знаходиться на вулиці Пушкіна і носить ім'я видатного поета. Школа розташована поряд із нашим навчальним закладом, і Дмитро, отримавши атестат зрілості, відразу вступив на гірничий факультет КГРІ. Під час навчання на 2-му курсі, у 1983 р., його призвали на строкову службу до лав Радянської Армії. Приблизно через рік відмінник бойової і політичної підготовки Дмитро Сушко потрапив до Афганістану. Незважаючи на юний вік, він демонстрував свою обізнаність у військовій справі. Сучасні ветерани-афганці називають нашого Діму «Кулібіним» [винахідником — Л.Д.] афганської війни.

***

У журналі підрозділів спеціального призначення у серпні 2007 р. вони розмістили унікальне фото, на якому зображено розвідника 668 загону спецпризначення Дмитра Сушка, який удосконалив власне обмундирування — для зручності пересування на лямки РД [рюкзака десантника — Л.Д.] він пришив... кармани для плащ-накидок. Ось таким вигадливим був наш героїчний земляк-студент, залишається тільки помріяти, ким би він міг стати, якби залишився живим...

За мир

і душевний спокій

15 лютого 2015 року відзначалася 26 річниця виведення радянських військ з Республіки Афганістан.

Не минули цю подію і механіко-машинобудівний факультет з науковою бібліотекою університету. 18 лютого 2015 року в дружній атмосфері відбулося присвячене цій даті засідання «круглого столу» «Сповідь солдатських сердець». На зустріч були запрошені криворізькі воїни-інтернаціоналісти: перший заступник голови Криворізької міської організації ветеранів Афганістану О.П. Горонько, танкіст, підполковник В.В. Заярний. Присутні, затамувавши подих, слухали розповіді гостей про сторінки афганської війни, мужність, героїзм, військову дружбу.

Переглядаючи документальні відеосюжети, кожен розумів, що миті, вирвані з життя людей, до яких постукала війна, співзвучні з війною, що прийшла сьогодні на українську землю. Присутні вшанували хвилиною мовчання не тільки воїнів-інтернаціоналістів, які полягли в афганській війні, але й криворізьких героїв, які загинули в зоні АТО.

Завідувач сектору універсальний читальний зал № 2 Ю.М. Науменко ознайомила студентів з літературою про війну в Афганістані, яка є в науковій бібліотеці, і звернула увагу студентів на нову книгу криворізького краєзнавця, журналіста В.П. Бухтіярова «Шурави за Пянджем». Ця книга вийшла до 25-ї річниця виведення радянських військ з Афганістану і базується на 45 розповідях наших земляків, очевидців тих страшних подій. Зустріч із криворізькими воїнами-інтернаціоналістами нікого не залишила байдужим. Всі вийшли з розумінням того, що найважливіше в житті – це здоров'я, мир і душевний спокій.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРЮЮТЬ

А сотню вже зустріли небеса... летіли легко, хоч Майдан ридав...

У ці дні в Україні й світі запалюють свічки та моляться, прощаючись з усіма загиблими на Майдані. У читальному залі наукової бібліотеки Криворізького економічного інституту на пл. Визволення, 2 імпровізовано зведено стіну пам'яті, яку вінчав Прапор України, плакат із надписом «Герої не вмирають», український рушник, ікона Божої Матері, свічки, червоні гвоздики з чорною стрічкою, світліни. Також тут оформлено виставку, присвячену революційним подіям у Києві, та перегляд літератури «Події на Майдані».

19 лютого 2015 р. відбувся урочистий вечір-реквієм пам'яті Героїв Небесної сотні. Його відкрила завідувач сектору відділу обслуговування бібліотеки А.П. Будасова. Вона доповіла всім присутнім про те, що вечір-реквієм присвячено річниці революційних подій на Майдані і 20 лютого 2015 р. оголошено Днем пам'яті Героїв Небесної сотні. На великому екрані промінали сцени звитяги нових героїв, лунала музика (студент В.Яценко), а з вуст студентів факультету економіки підприємництва та права (декан – М.П. Сагайдак, заступник декана – В.В. Овчаренко) Романа Баршинського, Олени Киричок, Владислава Сковоронського звучали проникливі вірші та пісні про любов до рідної країни, героїзм, людську гідність і патріотизм. Студентки Катя Шулакова, Віка Волкотруб та Аліна Кузьміч розповіли біографії перших героїв Небесної сотні – Сергія Нігояна, Юрія Вербицького, Михайла Жизневського. Тихо і зворушливо звучала українська пісня «Гей, плине кача». Її історія незвичайна. Уперше пролунала ця мелодія, коли Майдан прощався з Героєм України Михайлом Жизневським. Вона для нього, білоруса, була улюбленою піснею.

Попри сум і жаль цього заходу, сльози, що не зміг стримати жоден із присутніх у залі, коли лунали виступи голови Асоціації криворізьких літераторів В.В. Стецюка, письменниці, журналіста, громадської діячки Н.А. Колесник, кореспондента газети «Промінь просвіти», секретаря міського правозахисного центру В.О. Кривди, активістів Майдану С.Є. Кіреєва та О.Д. Унгурия. Промінь надії освітив душі багатьох глядачів цього дійства – студентів, викладачів, співробітників навчального закладу. Підрастає нове покоління патріотів України. Ми низько схилиємо голови перед пам'яттю тих, хто став Небесною сотнею. Вечір пройшов напружено, цікаво й хвилююче. Гості вечора: журналісти, письменники, громадськість міста домовилися з колективом інституту про спільну творчу працю. Із заключним словом виступила заступник директора бібліотеки О.О. Картечева.

С.І. Чала, головний бібліотекар.

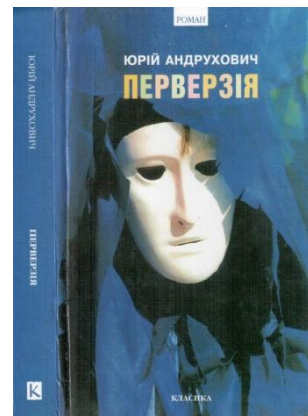
Фото В.Бойка.

**В гостях
у криворіжців**

Юрій Андрухович

*У лютому розпочався
всеукраїнський тур Юрія
Андруховича, під час якого
всесвітньовідомий
український письменник
відвідав Київ,
Дніпропетровськ,
Запоріжжя і наше місто –
Кривий Ріг.*

надзвичайно скромна і вимоглива до себе людина. На думку Юрія Андруховича, заявляти про духовне лідерство – це велика претензія. Не можна ставити завдання собі бути духовним лідером. Письменник звернув увагу слухачів на той факт, що в пору повсюдного поширення Інтернету створюється горизонталь, де кожен може стати лідером, хто туди увійшов.

– Так вийшло, що писати про щось інше я просто не міг. Що важливо, так це те, що потрібно кожному жити по совісті і робити чесно свою справу, – підсумував Юрій Андрухович.

Розпочав зустріч зі студентами Юрій Ігорович із компліментів нашому місту, бо помітив те, що в ландшафті Кривого Рогу частка природи превалює над урбаністичними пейзажами, що у води в річці синій колір, як у дитячих книжках. І сподівається, що це не хімічно-синій. І про наш незвичайний швидкісний трамвай говорив у бесіді з ведучою Іриною Роїк, співорганізатором візиту письменника разом з «Об'єднанням відповідальних громадян» і «Шелтер Плюс».

Письменник спогадками повертався у творчу молодість, коли тридцять років тому вони утворили літературне об'єднання «Бу-Ба-Бу» (від Бурлеск – Балаган – Буфонада). Віктор Неборак, Олександр Ірванець та Юрій Андрухович об'єдналися, щоб знайти вербальну аналогію такому мандрівному цирку, де поєднано і веселоці, і сум, і деякий екстрим, щоб будити думку слухачів. Письменник говорив про літературознавців, про останній період творчості, а також проникливо зачитав кілька своїх творів актуальної тематики. Зокрема, вірша «Вольф Мессінг. Вигнання голубів» і публіцистику 2010-го року «Листи в Україну», в тому числі про дивні смакові переваги студентів «Про братів, росіян і братів росіян», у якій багатозначно прозвучала фраза про споживання конини: «Русские братьев не едят!».

– Я й досі не можу вдосталь намиливатися тією фразою. Якби моя воля, то я писав би її отакенними велетенськими літерами всюди, де тільки би зміг. Наприклад, на кожному російському танкові, – говорить Юрій Андрухович.

Молодь зверталася до маститого письменника за порадою: що робити, коли їхня творчість іншими людьми сприймається неоднозначно або й не сприймається зовсім?

Першою порадою для молоді, що починає творити, є побажання самому багато читати. Причому набагато більше, ніж писати самому. Хоча б для того, щоб знати: можливо, що вже сказали про це і краще? Письменник висловив думку, що іноді особисте ставлення до написаного тобою може бути хибним. Якщо ж у молодого творця є переконаність у тому, що створене достойне того, щоб про нього дізналися, потрібно не здаватися і розсилати свій твір не у два видавництва, а у тридцять видавництв. І тоді шансів, що твір буде належно оцінений, більше.

Ю.Андрухович – поет, прозаїк, публіцист, а також перекладач, який крім української та російської, вільно володіє англійською, німецькою і польською мовами. Гість побував у нас не лише з презентацією власної збірки публіцистики "Тут похований Фантомас", яка нещодавно вийшла у видавництві «Дискурсус», але і з бажанням поспілкуватися з читачами, зі студентами-філологами, з журналістами. Шанувальники творчості письменника мали також змогу придбати перевидання "Преверзії" та "Московіади" під однією обкладинкою "Два романи", поспілкуватися з автором, взяти автограф.

Як розповів письменник під час зустрічі 12 лютого зі студентами і викладачами та відкритої розмови-лекції у актовій залі Криворізького педагогічного інституту, нова збірка – це вибрані колонки, що містить статті та есе. Ю.Андрухович щотижня, починаючи з грудня 2010 року, розміщував ці колонки на сайті телевізійної служби новин каналу "1 + 1". За цей час опублікував їх більше двох сотень. Збірка – це вибране з цих щотижневих записів, розташованих у хронологічній послідовності. Автор розповів, що готуючи збірку, свідомо не вносив змістових коректив, але вважав за доцільне вказати точну дату кожної публікації. І дійсно, прочитавши окремі статті, співставивши дату опублікування, можна судити про те, які думки і переживання були автору близькими на той час. А ще...

Як багато передбачено! Зокрема, в долі нашої країни. Зі збірки видно, як відбувся перехід письменника від загальнонародських тем до актуальних політичних. Власне, письменника вже давно записали до лідерів політичної думки в Україні, хоча сам він віджартовується на цю тему. Ще виголошуючи промову 5 грудня 2014 року у Бремені з нагоди отримання премії Ганни Арендт за політичну думку, Юрій Андрухович гостро говорив про неоголошену війну, яку веде керівництво Кремля проти України.

Тож цілком природним було питання від слухачів про те, чи є творча інтелігенція духовним лідером і консолідує ядром нації? Слід сказати, що у відповідях письменників вбачалася

Розповів Юрій Андрухович про те, як він працює зараз, наскільки прискіпливо з роками почав ставитися до ним написаного. Пригадав, що у молоді роки за кілька годин міг написати на друкарській машинці десяток сторінок і надзвичайно з цього радіти. Тепер же часто буває таке, що просидівши біля комп'ютера кілька годин, напише кілька речень. І вже не так багато радості має, як тоді. І висловив думку, що кожен автор має з великою недовірою ставитися до ним же самим написаного.

Досить цікаво для викладачів і студентів було дізнатися, який незвичайний курс за вибором запропонував Юрій Андрухович студентам німецького університету імені Гумбольдта. У європейські університети такого рівня запрошують читати лише авторські курси. Так ось це був курс про вигаданих поетів із вигаданих епох. Студенти спочатку повинні були вигадати та описати поетів, а потім написати за них вірші. І що досить цікаво, так те, що вийшла антологія цих творів. І тепер уже товариство учасників розвивається самостійно. Правда, вже не як товариство вигаданих поетів, а як забутих поетів.

Прозвучало запитання і про те, як письменник ставиться до вживання ненормативної лексики у творах? Вживання такої лексики Ю.Андрухович порівняв із використанням коричневої чи іншої темної фарби художником. Як не можна заборонити художнику темну фарбу, так і письменнику не можна заборонити вживання того чи іншого слова. І вже сам письменник визначає доцільність того чи іншого слова. Він, зокрема, відкинув звинувачення нинішнього міністра культури В'ячеслава Кириленка, що у його творі «Лексикон інтимних міст» засилля ненормативної лексики.

– Після такого звинувачення я ще раз переглянув цей твір і на 480-ти сторінках знайшов лише одне слово. Тобто В'ячеслав Кириленко твору не читав, а от звинувачувати письменника може.

В одній із своїх колонок **«Ліжко його українське»** Ю.Андрухович пише про ставлення до письменництва у нашій країні, про те, що «найкращий поет – мертвий поет», – за таким принципом оцінюють поетів у нашій країні її чиновники та президенти. Зрештою, чи тільки вони? Найвища форма вшанування поета – це поховати його...

Творчість Юрія Андруховича репрезентує сучасний рівень європейської літератури. Літературні критики класифікували його творчість як постмодернізм, хоча сам письменник не в повній мірі з цим погоджується.

Уривки з нової книги Юрія Андруховича

«Тут похований Фантомас»

Колонки **«Навіки разом»**

Ю. Андрухович написав 20.03.2011 про Україну і Японію:

«Відомо ж – ніщо так не об'єднує, як спільна біда. У нас із японцями їх тепер аж дві – аварія на АЕС та сусідство з Росією. Отже, ми з ними вже навіки разом. Дружимо радіоактивними зонами та всіма можливими наслідками...»

Я вірю, що японці вистоять, і рятівний йод їхніх морів зупинить променево хворобу. А вже іншої планети, щоб утекти звідси, у них насправді немає.

А ще мені дуже хочеться, щоб наші спільні з ними сусіди зі своїм радісним «Это вам за Курилы» врешті позатикалися. Бо це ж таки вже за межею – стоїть собі косоротий гопник світового масштабу на перехресті народів та культур і роздає направо й наліво свої стусани – тобі за Курили, тобі за Севастополь, оцим за Південну Осетію, а цим узагалі – за те, що прибалти. І щоб якось його вгломонити, я навіть погодився б стати безстрашним Японським Авіатором».

Уривок з «Спецоперація «К»» (29.04.2011):

«...Мій вордівський редактор із притаманною лиш йому впертою україномовністю вкотре намагається виправити слово "куліч" на "куліш". Воно явно збиває його з пантелику. "Ну, що ще за куліч такий, що за дурня", - обурююся ми з моїм другом-редактором. Чужоземний прибула, влізливий зайда-пройдисвіт. Ворд зятято виправляє незнайоме і, на його думку, неправильне слово. Причому робить це неодмінно з великої літери К: український письменник (зрештою, цілих два) видається йому важливішим від старовинної козацької страви. Вордівський редактор шанує Пантелеймона, а відтак і Миколу Куліша куди більше за всі куліші і, тим паче, кулічі світу. Це не може не розчудити. Я посміхаюся, дякую йому за стійкість і тимчасово закриваю в ньому правописну функцію. Вибач, друже, я таки мушу розібратися з тим клятим кулічем...»

Навіть за радянських часів Україна не переживала такої навално-безпардонної русифікації. Десятки поколінь українських жінок, включно з усіма моїми знайомими східняками ... упродовж сотень і сотень років на Великдень завжди пекли паски. ... І нічого не чув про якийсь там "куліч"..."

Уривок з «Вабі-сабі» (26.06.2011):

«Мовного питання в нас не існує, кажуть одні: воно штучне й надумане. Краще його не чіпати, кажуть інші – це ж як оголений електричний дріт. Тобто, з одного боку, наче й не існує, а з іншого, – не влазь – уб'є. Але я без мови не можу – у мене робота така. Час від часу я взуваю боти, натягну гузові рукавиці і, що називається, влажу.»

... Люди лінуються вивчати мови, спілкуватись ними, вивчати. ...Кожна наша людина хоча б трохи, хоча б якоюсь іноземною мовою та й володіє. Але вона не хоче й не буде нею говорити, бо їй «в облом». Оце і є пояснення: «в облом» – і все. Тому у нас така влада. Тому корупція. Тому нас усі, кому не лінки, намагаються нагнути. Тому що нам усе «в облом». Усе, що вимагає зусиль. «В облом» навчатись, «в облом» розвиватись...

От і деякі наші російськомовні співвітчизники. Сказали б щиро – нам українська «в облом»... Навіть кіно українською їм дивитися «в облом», не те, щоб ще й книжку в руки взяти. Така от запущена відсталість. Однак, щоб її прикрити, а з нею й лінощі, і легководухість, і всю цю класичну російську обломовщину, вони вигадують якісь ідейні месиджі. Вигадують наступ на свої права – і самі йдуть у наступ».

«Як здобути свободу» (17.06.2013). «Брошура називалась «Як болгари здобули собі свободу». Якісь українські патріоти видали її в Галичині відразу після того, як 1908 року Болгарія стала

остаточно незалежною. Брошура була покликана будити в українцях потяг до визволення за прикладом болгар. ... Хтозна – може, невдовзі ми всі візьмемо до рук і почнемо захоплено читати якийсь тієї брошури римейк. А начитавшись досхочу, таки вийдемо всі разом, щоб демонструвати свою громадянську гідність. І зробимо це так масово і злагоджено, що раптом виявиться: ого, а владі таки гаплик! Увляєте?!»

Про кримських татар. **«Снам не накажеш»** (24.06.2013). «... уся ця долина з кожним виямком і кожним кушем чи деревом десятиліттями снілася моєму дідові. Я народився вже в Узбекистані, я цього в дитинстві не міг бачити, але дід розповідав так, що його сни стали моїми. Коли я вперше прийшов сюди років із десять тому, то відразу ж все впізнав. Ніби це я тут народився. От лише дід не зміг повернутися, бо не дожив».

«Із цими?! Не дуже й хотілося» (10.11.2013). «... Насправді про що б я не писав – завжди виходить про політику, але в дуже широкому, неукраїнському розумінні. Політика – наше все. Бути аполітичним для, скажімо, письменника – усе одно що бути вкрай заполітизованим. Межі немає, вона стерта цілком і повністю. Якщо ти вмієш висловлюватися так, що тебе справді читають, то це все одно буде політично. У широкому розумінні.

Слава Богу, що саміт у Вільносі фактично провалено, і нічого підписано не буде. Слава Богу, що ілюзії розвіяно, а шляхи розчищено. Поклавши руку на серце: ми що, протягом останніх трьох з половиною років справді наблизилися до Європи? Ми справді досягли успіхів? Ми справді заслужили? У нас стало більше свободи? Чи ми просто очікували халяви? Подарунку від Партії регіонів? Щоб і візи нам скасували, і щоб з Росією заодно?

Слава Богу, що міфи спростовано.

... Тож нехай усе без ілюзій чи міфів, а по-чесному. Не Партії регіонів нас вести в Європу. Не Віктор Янукович наш Гавел чи Мандела, хоч усі троє й сиділи. Нечистими засобами світлої мети не досягають. І навіть якщо мета не зовсім світла, то засоби все одно не сміють бути аж такі брудні. І не лицемірне підписання якоїсь там угоди вирішить нашу долю, а ми самі її вирішимо. У нас з Європою ціла вічність попереду. Лиш тільки усунемо цю братву від влади...»

Про побиття студентів і європейський вибір. **«Ковзанка»** (03.12.2013). «Насправді я дякую нашій долі за те, що залякування не пройшло. Що раптом все склалося в єдину нерозривну цілісність – європейський вибір, незалежність, права й гідність людини. Тобто йдеться насправді про одне й те саме. Коли ми боремося за Європу, то це означає – і за незалежність. Отже, за наші людські права й свободи. Це не красиві й наївні слова, це суцільна правда в сухому залишку. Європейський вибір дорівнює незалежна Україна, дорівнює вільна людина у вільній країні. Інших шляхів немає. Інші шляхи – це вбивство дітей озвірілою беркутнею. Крапка.

Президент Янукович подарував країні новорічну ковзанку. На ній слизько. Можливо, від пролитої крові. Пробачити цю кров не можна – інакше вона проливатиметься і в майбутньому. Якщо злочинці відбудуться доганами й відставками, то ми вкотре зупинимо своє майбутнє. Воно в нас ніяк не може настати саме через те, що не відбувається справжнього поруху з минулим...»

«Топтуни» (16.12.2013). «Нині ж цю Європу треба всіма силами відстояти. Європа поза дискусіями. У нас є лише один вибір – або вона, або нашпиговане топтунами пекло. Я вибираю перше».

Про Майдан. **«Альтернативи»** (22.12.2013). «З одного боку – співочі дівчата й романтичні юнаки, ледь не щогодинний національний гімн, молитви й філософські дискусії про майбутній суспільний лад. Із іншого – роздубаї «спортивної зовнішності», сємки, водка й гугнявий мат-перемат на всю Лавру.

... Що це – зіткнення різних цивілізацій, протистояння світів?... Ні, це ми всередині своєї країни – сучасники і, даруйте на слові, співвітчизники. Ми живемо в один час, і нам це не приснилося».

«1984. 2014?» (20.01.2014) «16 січня. Нам заборонили бути людьми. Кожен крок вільної незалежної людини згідно з божевільним планом влади відтепер каратиметься законом. До речі. Я написав «влади»? А, може, пора вже перестати їх так називати? Навряд чи мешканці окупованих територій у роки війни називають «владою» окупантів-пришельців. Тим більше таких, що порушили будь-які межі здорового глузду. Я знаю, що багато хто з вас нині ще вирішує, чи їхати до Києва. Якщо я смію висловити й свою думку, то ось вона: тисячу разів так. Нас має ставати дедалі більше. Це єдиний шлях унеможливити переворот і зупинити кошмарну перспективу країни-концтабору».

«Ще не змерзла Україна» (02.02.2014). «Українці Майдану (не одного вже тепер, а всіх майданів країни) насправді гріються з середини. Їх підтримує особлива й безвідмовна суміш любові й ненависті... От і морози потроху відступають. Ще не вмерла Україна».

«Така безцінна загроза» (07.03.2014). «Помаранчева революція ще 2004-го засигналізувала: Україна справді виривається з-під російського контролю».

Змарновані шанси тієї революції, напевно, трохи заспокоїли росіян. Тож коли рівно через дев'ять років київський Майдан піднявся знову, реакція Росії виявилася значно нервовішою. І щиро кажучи, непримиреннішою. Я навіть бачу президента Путіна, який дає собі тємну і священну клятву цього разу ні за що не поступитися. І він не поступається. Навпаки – він наступає. І переступає. Не тільки межі пристойності, але й державні кордони.

Ну так, ми завжди знали, що Путін злий, мстивий і жорстокий. Це було, можна сказати, нормальне діло, ми звикли. Але ось і погана новина: він ще й божевільний. Причому аж ніяк не тихий, радше навпаки. На Майдані ж ішлося (й досі ще йдеться) про цілком протилежні речі. Такі як свобода і справедливість, відкрите вільне суспільство, контроль громадян над владою, перетворення своєї країни на значно придатнішу для людського життя. Тобто на значно людянішу.

Відтепер же, коли Росія влаштувала нам за всі ці незрозумілі для неї прагнення ще й збройну агресію, нам ідеться ще про одне, мабуть, найголовніше – про єднання всіх нас задля захисту своєї країни. Територіально поділені та історично розсварені, українці, можливо, уперше в історії відчули таку потребу в єдності. Ніщо так не згуртовує їх у ці дні, як російська загроза. Ціни їй просто немає».

Підготувала матеріал **Тетяна Крамаренко**.

ВІДКРИТИЙ ВСЕСВІТ ВАЛЕРІЇ СЕМЕНІВНИ ПІКЕЛЬНОЇ

23 січня 2015 року у Криворізькому педагогічному інституті ДВНЗ "Криворізький національний університет" кафедрою загальнотехнічних дисциплін та професійного навчання було проведено науково-педагогічні читання, присвячені пам'яті керівника наукової школи з проблем управління освітою доктора педагогічних наук, професора Валерії Семенівни Пікельної, яка внесла вагомий внесок у педагогічну науку і практику.

У роботі науково-педагогічних читань взяли участь учні Валерії Семенівни Пікельної: доктор педагогічних наук А.П. Самодрин, доктор педагогічних наук Л.Л. Сушенцева, доктор з державного управління С.О. Шевченко, к.пед.н., член-кор. НАПН України А.І. Сологуб, к.пед.н. Р.М. Абдулов, к.пед.н. Н.В. Житник, к.пед.н. З.С. Кучер, к.пед.н. С.Л. Кучер, к.пед.н. О.М. Драшко, к.пед.н. О.Є. Сушенцев, к.пед.н. В.А. Яковлева, к.пед.н. Т.С. Сулима, директори загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, колеги та друзі Валерії Семенівни. Серед учасників науково-педагогічних читань були науковці з різних регіонів України.

Відкрив науково-педагогічні читання директор Криворізького педагогічного інституту, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ "Криворізький національний університет" доктор філософських наук, професор Шрамко Ярослав Владиславович.

Своїми спогадами про Валерію Семенівну поділилися доктор технічних наук, професор О.Д. Учитель, кандидат педагогічних наук І. Г. Максименко, доктор філософії Д.П. Степанюк, методист Криворізького міського центру ПТО В.О. Сапіга, бібліотекар Криворізького педагогічного інституту В.О. Гарькава та ін.

Члени наукової школи професора Пікельної Валерії Семенівни, її учні та колеги презентували свої наукові доробки, які представили у колективній монографії «Управління якістю освіти: досвід та інновації». Було також презентовано збірку віршів В.С. Пікельної, яку підготували її учні та бібліографічний покажчик "Відкритий Всесвіт Валерії Семенівни Пікельної", підготовлений працівниками бібліотеки Криворізького педагогічного інституту.

На ниві української освіти В.С. Пікельна посіла чільне місце, бо свої творчі справи і наукові знахідки присвятила найважливішому – плеканню майбутнього педагога. Уся сучасна історія трудового та професійного навчання у Придніпровському регіоні нерозривно пов'язана з її іменем. Валерія Семенівна визнаний в Україні та за її межами педагог і науковець, авторитетний фахівець з теорії та методики моделювання управлінської діяльності у сфері освіти.

Валерія Семенівна Пікельна має понад 150 наукових і науково-методичних праць. Вона автор монографій, підручників, науково-методичних і навчально-методичних посібників, наукових статей у фахових наукових збірниках та періодичних виданнях з проблем трудового навчання, професійної освіти, підготовки майбутнього педагога, управління навчальними закладами, формування творчої особистості студентської та учнівської молоді.

Свою натхненною творчою працею Валерія Семенівна протягом 35 років примножувала славу Криворізького державного педагогічного інституту/університету. Розпочала вона викладацьку діяльність з посади асистента кафедри педагогіки та психології. Далі – обіймала посади старшого викладача, доцента, а потім професора кафедри педагогіки і методики трудової та професійної освіти. Була деканом індустріально-педагогічного факультету, директором Інституту безперервної педагогічної освіти КДПУ.

Без перебільшення можна сказати, що Валерія Семенівна – трудівниця, творча і талановита людина – усе життя будувала свій ХРАМ. Храм науки, методики, практики. У ньому не було місця фальші й халтурі, байдужості чи недбальству. Усе, за що б вона не бралася, – це взірці мудрості, зваженості, життєвого оптимізму.

Валерія Семенівна перетворювала лекції та семінари на дискусії, надихаючи студентів – майбутніх педагогів до пошуку істини і навчаючи кожного креативного, зацікавленого погляду на світ; допомагала учителям створювати новаторські, творчі уроки, переконуючи, що в українській освіті є майбутнє і за нього варто боротися, а в щоденну працю колег-викладачів вдихала нові творчі ідеї та впевненість у їх здійсненні.

Фахова майстерність, креативне мислення, колосальні знання, багатий професійний досвід, а також відповідальність, принциповість і об'єктивність – це ті риси Валерії Семенівни, за які її поважали й цінували колеги, вчителі, аспіранти і студенти.

Для багатьох педагогів-науковців професор В.С. Пікельна стала мудрим наставником, науковим керівником – відповідальним, вимогливим, добрим і щедрим. Щедрість виявлялася у щирому бажанні допомогти й підтримати кожного. Численні учні, серед яких є й відомі в Україні вчені, пишуться своєю наставницею, завдячують їй успіхом своєї професійної і наукової діяльності.

З ініціативи Валерії Семенівни було створено музей художньої праці студентів, який нараховує вже більше 300 експонатів. В.С. Пікельна виступила ініціатором організації студентських груп милосердя, які надавали допомогу вихованцям дошкільних навчальних закладів і школи-інтернату для дітей, позбавлених батьківської опіки, та сиріт. Заслугує на особливу увагу поетичний доробок Валерії Семенівни. Її зворушливі поезії – дотик до таємниць душі, до безмежно доброго, відкритого Всесвіту...

Інформацію підготувала

доктор педагогічних наук, професор Лілія Леонідівна Сушенцева.

дебати, актуальні питання та куль- турно- громадсь- кий фронт

відносин, зовнішніх і внутрішніх конфліктів, природою формування держави. Доведеність позицій команд оцінювали кваліфіковані судді, якими на турнірі стали переможці та призери всеукраїнських і міжнародних змагань із дебатів. Перемогу та головний кубок турніру забрала з собою команда «КаваЧай» у складі Анастасії Чуваєвої та Андрія Химчука (Харків/Київ). Проте організатори турніру досягли основної мети проекту для Кривого Рогу – молодь дізналася про неймовірний, азартний світ дебатів, а багато хто і захопився ними. Вони прагнуть вчитися і готові здобувати свої перемоги.

Організатори дякують за підтримку та допомогу в реалізації ідеї турніру керівництву Криворізькому національному університету, Криворізькому педагогічному інституту, Комітету у справах сім'ї і молоді виконкому Криворізької міської ради, КГЦ «Шелтер+», ВМГО «Федерація дебатів України» і багатьом іншим людям, небайдужим до долі та культурного розвитку нашого міста.

Едуард Поляков, голова студентської ради університету.

Фото Євгена Федорця.

У Кривому Розі

7-8 лютого на базі Криворізького національного університету відбувся Всеукраїнський дебатний турнір «Перший Криворізький», учасниками якого стали понад 80 осіб із провідних ВНЗ України (Харкова, Дніпропетровська, Одеси, Києва, Полтави, Кривого Рогу).

Дебати – це цікаве та захоплююче усне інтелектуальне змагання, критерієм перемоги в якому є більша переконливість у ствердженні або спростуванні певної тези. В дебатах грають школярі та студенти ую більш як 70 країнах світу, проводяться Європейський та Всесвітній чемпіонати, на яких змагаються команди із найпрестижніших університетів, наприклад, Оксфорд, Кембридж, Гарвард тощо.

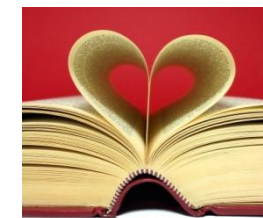
Тепер цей рух здобуває популярність і в нашому місті завдяки зусиллям молодих та енергійних співзасновниць клубу «Кривий Ріг debate» Євгенії Айдарової та Любові Скворець. Організувати турнір в університеті допоміг заступник студентської ради університету Антон Логвиненко.

«Що можуть дати дебати? – відповідає на запитання співзасновниця проекту Євгенія Айдарова, – нічого цінного, лише безцінне. Холодний розум – міцну броню від інтелектуальної омани. Волю, прагнення до змін... І творчі, насичені дні у чудовій компанії».

На «Першому Криворізькому» теми дебатів були пов'язані з природою людських і міжнародних

М О В А

Валентина КРУЧОК

В тобі – зорі багряне сяйво
 І мерехтливий блиск зірок,
 Кохання першого зітхання
 І аромат п'янки квіток.
 В тобі – казок чарівних мудрість,
 Бабусин хліб, жарт дідуся,
 Невтомні руки селянина,
 Велична праця шахтаря.
 В тобі – птахів прощальний гомін,
 Веселки барви, вишень цвіт,
 Карпатських гір віковий стогін,
 Прибою шум, річковий лід.
 В тобі – мого народу сила,
 Зв'язок довічний поколінь.
 В тобі – козацька могила,
 І вільна Січ, і вірний кінь.
 В тобі – свята молитва мами,
 Дорога власна у життя,
 І батька щира настанова:
 «Не забувай її, дитя».
 До тебе я звертаюсь знову,
 В усі роки мого життя,
 Мого ти серця рідна мова,
 Квітучий шлях у майбуття!

О мово моя, душа голосна України

Не одцурайсь своєї мови,

Щоб ти скорився і притих.

Ні в тихі дні, ні в дні громові,

Не одцурайсь, мій сину, мови,

Ні в дні підступно мовчазні,

У тебе іншої нема.

Коли стоїш на крутизні

Ти плоть і дух – одне-єдине

Один, чолом сягнувши птаха

Зі словом батьківським – Людина.

Й холодний вітер попід пахви

Без нього – просто плоть німа.

Бере і забуває дих,

Без нього в світі нас – нема!

Такими рядками розпочала своє заняття зі студентами-другокурсниками спеціальності «Право» доцент кафедри ділової української та іноземних мов Криворізького економічного інституту Т.І. Царюк. Навіть це було не заняття, а, скоріш, лекція-концерт, на якому не лишилося байдужих до Слова. Студенти співали разом із педагогом українських пісень, читали уривки з поезій відомих українських поетів, таких як: Василь Симоненко, Василь Стус, Ліна Костенко, Леся Українка, Іван Франко, Тарас Шевченко... Пригадали висловлювання про мову, те, що говорили про неї й писали у різні роки. Найбільш запам'ятався вислів В.Сухомлинського: «Той, хто не знає рідної материнської мови або цурається її, засуджує себе на злиденність душі».

***

Напередодні цього дня і пізніше в університеті мовники присвятили свої заняття цій даті. Зокрема, в групі ЕП-14-2 відбувся подібний захід, проведений доцентом кафедри інженерної педагогіки і мовної підготовки Л.В. Козак. Студенти взяли активну участь у його проведенні.

25 лютого 2015 року кафедра інженерної педагогіки та мовної підготовки ДВНЗ «КНУ» традиційно вшанувала Міжнародний день рідної мови святковим виховним заходом.

У цьому кафедральному святі взяли участь українські студенти – групи ПН усіх курсів, іноземні студенти підготовчого відділення та іноземці з Марокко, Туркменістану, Нігерії, які навчаються на 1-5 курсах нашого університету.

Студенти-українці груп ПН-11, ПН-13, ПН-14 підготували цікаві номери художньої самодіяльності: читання поезій, присвячених рідній мові; читання гуморесок відомих українських митців – майстрів цього жанру; невеличку гумористичну виставу, присвячену надмірному використанню молодіжного сленгу та жаргонізмів; невеличку презентацію, складену з найвідоміших висловів про мову та ін.

Один зі студентів-іноземців підготовчого відділення Заїд Єгдаїр розповів про деякі мовні паралелі, які він спостеріг у процесі вивчення мови, про прислів'я і приказки зі схожим змістом у різних мовах.

Марокканські студенти старших курсів підготували невеличкі, але змістовні розповіді про роль мови в житті людини та про найпоширеніші варіанти арабської літературної мови, зокрема, марокканську мову, якою користується значна кількість населення Королівства Марокко.

Не лишилися осторонь свята і туркменські студенти, яких цього року досить багато навчається в нашому університеті. Вони докладно розповіли про історію туркменської мови, про базові діалекти, що увійшли до її сучасного літературного варіанту, про специфіку її алфавіту та лексичний склад. Особливо помітною в цьому плані була доповідь Селбі Отузової, яка здійснила та презентувала ґрунтовне дослідження, присвячене паралелям у творчості українських та туркменських митців-пророків, знакових для обох культур.

Отже, свято Дня рідної мови пройшло в невимушеній та дружній атмосфері поваги й пошани до всіх мов світу та до їхніх носіїв – представників різних народів і національностей.

Я.С. Гладир, к.філ.н., викладач кафедри ІМП.

Фото Олександра Радченка.

Олімпіада з інформатики

З метою виявлення та розвитку в учнів творчих здібностей та інтересу до науково-дослідницької діяльності, створення необхідних умов для виявлення і підтримки обдарованих дітей, пропаганди наукових знань у ДВНЗ «Криворізький національний університет» на кафедрі «Інформатика, автоматика і системи управління» (завідувач кафедри д.т.н., професор В.С. Моркун) вперше у діяльності університету проводилася олімпіада з інформатики для школярів 9-11 класів загальноосвітніх шкіл, ліцеїв і гімназій м. Кривого Рогу.

Для проведення олімпіади на кафедрі був створений оргкомітет, у складі к.т.н., доцентів В.Й. Лобова, Л.І. Сфіменко, В.В. Троня та асистента В.Ю. Горобця, які розробили положення та графік про проведення олімпіади, встановили час її проведення, визначили максимальну кількість балів за вирішення завдання, регламент проведення олімпіади школярів, підсумки. До участі були запрошені учні освітніх закладів міста і прилеглих районів, що мають відповідну спеціалізацію чи поглиблено вивчають дисципліни технічного та комп'ютерного напрямку. Олімпіада проведена на базі кафедри «Інформатика, автоматика і системи управління» 14 лютого 2015 року в ауд. 517 головного корпусу ДВНЗ «Криворізький національний університет». Загальна кількість учасників склала 27 осіб. Учасникам було запропоновано розв'язати 12 задач різної складності. Одна частина з них мала вигляд тестів, а інша – потребувала повноцінного розв'язання. Максимальна кількість балів за розв'язання всіх завдань – 20. В результаті переможцями стали:

I місце – **Богдан Лисак** (КГ № 95);

II місце – **Олексій Покровський** (ЗСП № 60);

III місце – **Ольга Винниченко** (КГ № 95).

Переможців нагороджено грамотами та цінними подарунками. Чотирьох учнів, розв'язки яких були нестандартними та цікавими, оргкомітет нагородив дипломами учасників. Переможці мають першочергову можливість отримати навчання з напрямку підготовки 6.050201 «Системна інженерія» зі спеціальності «Комп'ютеризовані системи управління та автоматика» та отримати дипломи бакалавра – магістра – доктора філософії. Наступна олімпіада планується у наступному навчальному році.

В.Й. Лобов, к.т.н.,

доцент кафедри інформатики, автоматики і систем управління.

Про біблеїзми

Таємне і явне

“Хліб насущний”, “не хлібом єдиним”, “знамення часу”, “Альфа і Омега”, “вмивати руки”, “люди доброї волі”, “кесарю кесарево”, “перекувати мечі на орала”, “око за око”, “ім'я їм леґіон”, “сінь землі”, “земля обітована”, “у поті чола”, “хай мине мене чаша ця”, “не сотвори собі кумири” – список біблеїзмів у мові можна ще довго продовжувати. Багато виразів настільки прижилися у мові, що часто, чуючи їх, ми навіть не усвідомлюємо, що вони – з Біблії.

Взагалі, у кожного біблійного виразу, що увійшов у наше життя, своя доля. Так, вираз “побиття немовлят” частіше використовується іронічно і говорить про неприємну ситуацію по відношенню до когось із підлеглих. “Гнати від Понтія до Пілата” – насправді, це ім'я однієї людини. Пілат не знайшов провини у Христа і відправив його до царя Ірода, який керував тоді Галілеєю, уродженцем якої був Ісус. Ірод же відіслав Христа назад до Пілата. Цей вираз говорить про митарства підлеглого від одного начальника до іншого.

Багато біблеїзмів давно відірвалися від першоджерела і живуть своїм життям. Так, слова “люди доброї волі”, “дух і буква”, “хам”, “манна небесна”, “миротворці” та інші – здаються нам своїми споконвіку. Далеко не кожен знає, що символ миру – голуб з оливковою гілкою у дзьобі походить до опису всесвітнього потопу, а традиція прикрашати різдвяну (новорічну) ялинку зіркою нагадує євангельську історію народження Христа (Віфлеємська зірка).

Деякі слова і вирази з Біблії незрозумілі багатьом. Наприклад, вираз “перетворитися із Савла у Павла” означає ось що. Юнак на ім'я Савл був ярим гонителем ранніх християн. Він направлявся у Дамаск, і на шляху йому було дивне видіння – “осіяло світло з неба”, і він почув голос: “Савл, Савл! Чого ти гониш мене?”, після чого Савл нічого не бачив, не пив, не їв, а прозрів (“пелена спала з очей його”), став одним із найвідданіших прихильників учення Христа, змінив ім'я і став відомим як “апостол язичників” Павло. З тих пір “шлях у Дамаск” означає шлях до прозріння.

За свій лаконізм і особливу виразність біблеїзми часто використовуються і в літературних творах та пресі. Вони широко використовуються і понині. Цілий шар лексики і фразеології зберігає в собі багаті можливості, пов'язані з багатовіковою традицією, але, на жаль, ще лишаються для деяких сучасників “книгою за сімома печатами”.

«Валентинки» для наших захисників

У такий складний для нашої країни час підтримка учасників АТО дуже необхідна. І не тільки матеріальна допомога, а й моральна.

- Благодійна акція зі збору коштів на підтримку наших воїнів у АТО була оголошена в університеті в минулий понеділок, - розповідає нашому кореспонденту голова студради Криворізького педагогічного інституту Марія Литвинова. - Завчасно ми роздрукували 1800 емблем – блакитно-жовтих п'ятикутників із написами "Армія небайдужих". Студенти кожного факультету активно обмінювали вирізані емблеми на кошти в однокласників, на вулиці, в адміністрації, у деканатах, тому що розуміють необхідність підтримати тих, хто опинився у скрутному становищі, тих, хто захищає нашу свободу, наш будинок і нашу сім'ю. За три дні було зібрано суму в 4291 гривню. Як для студентів, то сума більша, чим ми і пишаємося. У п'ятницю на благодійному концерті ці гроші були передані волонтеру Денису Недільку на потреби Дніпропетровського госпіталю.

Крім того, напередодні 14 лютого студрада оголосила акцію «Валентинка» для солдатів». Ми навіть не очікували, що буде такий ажіотаж, тому що кожен факультет приносив по 15-20 «валентинок». Всі вони патріотичної спрямованості. Дівчата написали нашим солдатам про те, як ми їх любимо, чекаємо додому живими і неушкодженими, а також будемо пам'ятати їх героїзм.

Збір коштів бійцям 17-ї танкової бригади проходив на благодійному гала-концерті обласного вокального конкурсу естрадних виконавців "Мелодія кохання". Зібрані ще 4300 гривень студенти передали бійцям через представників Криворізької жіночої сотні.

- Протягом навчального року в університеті відбувся цілий ряд патріотично спрямованих благодійних заходів студентів «З Україною в серці», гідним продовженням яких став відкритий обласний конкурс естрадних виконавців, що проходив під патронатом Дніпропетровської обласної державної адміністрації та під загальним гаслом любові до України, - розповідає одна з організаторів і натхненників конкурсу, голова профспілкового комітету педагогічного інституту Людмила Володимирівна Бурман. - У перший день проходив відбірковий тур, у другий день – гала-концерт у форматі благодійного заходу зі збору допомоги для бійців 17-ї танкової бригади та Дніпропетровського військового госпіталю. Участь у конкурсі взяли як окремі виконавці, так і колективи в категоріях «професійні виконавці» або «аматори», а також у двох вікових категоріях. Географія шістдесяти учасників конкурсу увібрала в себе такі міста, як Кривий Ріг, Дніпропетровськ, Зеленодольськ, та райони Криворізький і Софіївський.

Конкурсна програма кожного учасника першого туру передбачала виконання ним двох самостійно обраних естрадних творів, один з яких присвячений любові до України, другий – вічному почуттю любові і мали ліричний характер. Оцінювання виступів конкурсантів здійснювало високопрофесійне журі, до складу якого входили артист вищої категорії хору Дніпропетровського державного академічного театру опери та балету Ігор Дудін, лауреат міжнародних, всеукраїнських та регіональних конкурсів Юрій Шевченко, кандидати наук, доценти Маргарита Вікторова, Наталя Овчаренко, Людмила Косяк та інші. Очолив журі повний кавалер нагрудного знака «За заслуги перед містом», лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів, криворізький співак і композитор Олексій Грицишин.

Серед криворізьців володарями перших місць і гран-прі стали Максим Прокопчук, Катерина Іванова, Аліна Русинова (Криворізький педагогічний інститут), Софія Дикун (Криворізьке обласне музичне училище), Ольга Серентюк (Криворізький медичний коледж), ансамбль-тріо «Дівчата» та колектив загальноосвітньої школи № 73.

Тетяна Крамаренко.

Зустріч-інтерв'ю із лікарем-онкологом

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ -

**ОСНОВА
ПРОФІЛАКТИКИ
ОНКОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ**

6 лютого 2015 року в Криворізькому металургійному інституті ДВНЗ «Криворізький національний університет» відбулася зустріч-інтерв'ю з лікарем-онкологом «Здоровий спосіб життя – основа профілактики онкологічних захворювань». Присутні – студенти 1-2 курсу денної форми навчання.

Ця зустріч присвячена Міжнародному дню боротьби з раком, який відзначається 4 лютого. В Україні, як і в усьому світі, на протязі тижня з 2 по 8 лютого, проходять заходи, спрямовані на ознайомлення населення з методами запобігання захворювання на рак. Це допомагає заздалегідь виявити недугу й істотно підвищити шанси для продуктивного і вдалого лікування. Такі заходи включають у себе агітацію боротьби з тютюнопалінням та алкогольною залежністю, ведеться пропаганда заняття спортом і зниженням рівня шкідливих факторів, які впливають на розвиток цього страшного захворювання.

Онкологічні захворювання забирають людські життя у всьому світі, при цьому щороку виявляється близько 480 тисяч злоякісних пухлин. На превеликий жаль, щороку ці цифри збільшуються, і ракові захворювання стають однією з головних причин смертності. У зв'язку з цим, в 2005 році Міжнародний союз боротьби проти раку проголосив Всесвітній день боротьби з раком.

В Україні ця тема надзвичайно актуальна, адже за статистикою щогодини від раку помирає 10 людей, кожен п'ятдесятій українець страждає від онкологічних захворювань. Проте рак – це не завжди вирок, кожен другий випадок захворювання можна попередити і навіть вилікувати. Необхідно лише регулярно проходити обстеження, навіть коли людина почувається добре, оскільки онкозахворювання, виявлене на ранніх стадіях, майже в 100% випадків можна вилікувати! Незважаючи на те, що про онкологічні захворювання говорити непросто, інформованість і відкритість цієї проблеми дозволяють простіше боротися з нею і на політичному, і на громадському, і на особистісному рівні.

На зустріч зі студентами була запрошена хірург-онколог торакального відділення Криворізького онкологічного диспансеру Курінна Ганна Сергіївна, яка розповіла про симптоми раку молочної залози у жінок та грудної залози у чоловіків, раку шкіри, про заходи запобігання онкологічних захворювань. Ганна Сергіївна підкреслила, що рак молочної залози залишається серйозною пробле-

мою в Україні.

За даними Дніпропетровського обласного онкологічного диспансеру, приблизно третина жінок звертається за допомогою, коли зусилля медиків можуть бути даремними. Саме тому в нашій області проводиться акція по ранньому виявленню раку молочної залози. У рамках цих заходів серед присутніх дівчат провели анонімне анкетування. Відповівши на ряд запитань анкети, можна було зробити висновки про стан свого здоров'я. На заході була продемонстрована презентація «Здоровий спосіб життя», яку підготувала бібліотека КМІ. Наприкінці зустрічі лікар відповіла на численні запитання студентів та ще раз підкреслила, що, використовуючи нескладні прийоми обстеження, які потрібно проводити щомісяця, можна попередити хворобу. Провели захід завідувач відділу бібліотеки Т.І. Караман та бібліотекар І категорії О.Б. Гумовська.

Для оформлення лекційної аудиторії, де відбулася зустріч з лікарем, використовувалися плакати, стінгазети, брошури, агітаційні листівки, проспекти з тематикою виявлення і профілактики раку. Всю наочну агітацію було надано старшою медсестрою диспансерного відділення Криворізького онкологічного диспансеру Шокотько Світлоною Борисівною. Студенти інституту також випустили плакати до цього заходу, які розмістили у вестибюлі інституту.

В бібліотеці інституту до Міжнародного дня боротьби з раком оформлено тематичний куточок «Здоровий спосіб життя – основа профілактики онкологічних захворювань». Відомо, що до факторів, які можуть викликати розвиток раку, належать такі шкідливі звички, як неправильне харчування, тютюнопаління, вживання (зложивання) алкоголю, малорухливий спосіб життя. Щоб знизити ризик появи злоякісних пухлин, треба переглянути свій спосіб життя та змінити ставлення до власного здоров'я. Іншими словами, ефективна профілактика онкологічних захворювань – це відмова від шкідливих звичок і здоровий спосіб життя. Як вважають деякі дослідники, здоров'я людини на 60% залежить від його способу життя, на 20% - від навколишнього середовища і лише на 8% - від медицини. Найчастіше людина починає замислюватися про свій спосіб життя і здоров'я, коли з'являється хвороба чи недуга. А турбота про своє здоров'я не має бути проблемою, турбота про своє здоров'я повинна бути способом життя.

Матеріал підготувала бібліотекар І категорії **О.Б. Гумовська**.

Напередодні свята всіх закоханих, 13 лютого відбулося романтично-ігрове шоу під назвою

«Love is...»

Студентська рада Криворізького національного університету за підтримки профспілкової організації провели конкурс, у якому брали участь усі бажаючі закохані пари, які навчаються в нашому університеті. Атмосфера у залі була переповнена любов'ю та теплотою закоханих сердець.

У конкурсі взяли участь вісім пар, які приємно провели час, отримали заряд позитивних емоцій та поборолися за цінні подарунки. Найкращі пари продемонстрували згуртованість і щирість міцних почуттів.

Переможцями конкурсу стали Караученко Дар'я та Новіков Артем, Коржова Катерина та Іванченко Артем, Логвиненко Антон і Морозенко Анна.

Захід відбувся за допомоги та сприяння профспілкового комітету та адміністрації університету.

Слово про кохання

Кохання – це скарбниця щастя: чим більше вона дає, тим більше одержує (Мюллер)

Кохання примушує повірити саме в те, в чому більше всього слід сумніватися (Жеральді)

Кохання надихає на великі справи, і воно ж заважає їх здійснювати (Дюма)

Завжди кохай (Епікур) Життя – квітка, кохання – мед з неї (Гюго)

Коханню всього мало. Воно має щастя, а хоче раю, має рай – хоче неба. О люблячі! Усе це є у вашому коханні. Зумійте тільки знайти (Віктор Марі Гюго)

Любити – означає не володіти, а віддавати себе!

Скільки років кохаю, а закохуюсь в тебе щодня (Л. Костенко)

З тобою жити на одній землі, — яке велике щастя! (Олександр Олесь)

Десь на дні мого серця заплела дивну казку любов (П. Тичина)

Владна над люблячим тільки любов! (Й.В. Гете)

Горе серцеві, що не кохало змолу! (І. Тургенев)

Любов і дружба — взаємна луна; вони дають стільки, скільки беруть (О. Герцен)

Можно и так... Но лучше – иначе!

Недавно начался новый учебный семестр. По приходу в институт, все начали рассказывать, как они провели свои зимние каникулы.

Пройдя по коридору, можно услышать много разных историй о невероятных событиях, захватывающих приключениях и просто о студенческой жизни. Но что интереснее всего, многие истории не связаны именно с этими студентами, они о ком-то: о знакомых, подругах, бывших одноклассниках и т.п. Так же в институте можно от студентов услышать такое: «Я свои каникулы просто просидела дома», «За каникулы я ничего не успела», «Каникулы прошли скучно». И тут у меня сразу задается вопрос: «Почему так?». Я постараюсь на него ответить.

В первую очередь, проблема состоит в лени современной молодежи. Мало кто развивается, но есть и такие, которые считают свое «развитие» правильным. Большинство современных девушек занимаются лишь тем, что пролистывают новости в социальных сетях, слушают примитивную музыку, фотографируют весь свой день, а также убивают время в клубах. Парни немного по-иному, но так же убивают время. День за днём, и это превращается в индивидуальную «зону комфорта». Как ни странно звучит, но этот человек сам от этого и страдает. У него сужается кругозор, в своей «интересной» жизни со временем он замечает руину, впадает в депрессию. Из-за этого человек не может ни организовать, ни начать что-то делать, он лишь по-прежнему не выходит из своей «зоны комфорта».

А всё не так уж и сложно. Можно начать рисовать, писать стихи, читать классику, сделать перестановку в комнате, пойти на какую-то секцию или просто приготовить семье что-то вкусное. И сам человек получит массу эмоций, и окружающие люди тоже.

Вторую проблему нашей молодежи можно описать фразой «Хорошо там, где нас нет». Я постоянно слышу фразу: «А что наш Кривой Рог?», «А в нашем Кривом Роге и сходит некуда», «А вот если бы мы учились в Киеве...», я думаю, этот список можно расширять бесконечно. Я согласна, что наш город не областной центр, не столица, не исторический центр, но интересно провести время на каникулах очень даже можно. Сегодня существуют масса литературных батлов, акустических вечеров, рок-конcertов, театральных постановок, сходов людей по интересам, выставок ручной работы, клубов игры в мафию и так далее. Молодежь просто не хочет открыть интернет и прочитать где, что и когда. Намного легче ввести пассивный образ жизни, но он безрезультатен.

Сама я живу очень активной жизнью, состою в совете студенческого самоуправления, рисую маслом, вышиваю крестиком, пишу стихи, постоянно посещаю разные мероприятия и концерты, регулярно путешествую, что и окрашивает жизнь мою в яркие краски. Не ленитесь, расширяйте кругозор, путешествуйте, занимайтесь спортом, посещайте мероприятия и ваша жизнь наполнится яркими красками. И вы тоже сможете, без стеснения, рассказать истории о ваших незабываемых каникулах.

Дарья Матукова.

Криворожский экономический институт.

Университетские перлы

Снова о сессии

У студента два состояния: есть и спать. Но есть ещё третье — сессия. Это когда не есть и не спать...))

***

Дай Бог, чтобы на экзаменах студенты ответы строчили пулемётом и получали побольше экзаменов автоматом!

***

Очередная сессия напоминает сюжет сказки «Репка». Преподаватель тянет-потянет студента-двоечника, а вытянуть... ну, никак не может.

***

Логика... Экзамен в вузе. Экзаменатор:

- Объясните, пожалуйста, почему крутится электромотор?

- А потому что электричество...

- Что ж это за ответ? Отчего же тогда электрический утюг не крутится?

- А потому что не круглый...

- Ну, хорошо, а электроплитка? Круглая? Почему она не крутится?

- А потому что шершавая, трение в ножках...

- Ладно... А лампочка! Электрическая! Круглая! Гладкая! Без ножек! Почему лампочка не крутится?

- А лампочка-то как раз и крутится...

- !!!

- А вот когда вы её в патроне меняете, что вы делаете? Вы ведь её крутите!

- Н-да-а... в самом деле... кручу, хм... Да! но ведь это... я её кручу, а не она сама...

- Ну, знаете ли, само по себе, вообще, ничто не крутится! Вон электромотору тоже, небось, электричество нужно!

***

Сессия: ем быстро, сплю мало, в интернете сижу с чувством стыда.

***

Профессор принимал экзамены и валерианку, сдавали студенты и нервы.

***

Хороший студент-заочник, идя на экзамен, должен знать три вещи:

- Как называется предмет?

- Как выглядит преподаватель?

- Какого цвета учебник!!!

***

Премудрости студентов:

ОТЛ – обманул товарища лектора,

ХОР – хотел обмануть, разоблачили,

УД – удалось договориться,

НЕУД – не удалось договориться.

Материал подготовил *С. Чухарев.*

Проба пера

В твої душi цвітуть сади...

МУЗИКА

Лунає гучний звук –

Це музика душi.

У кращий світ відкритий люк,

А тонкі ноти — це вірші.

Яскрава атмосфера поглинає

І змінює вчорашній день.

Зі мною поруч, не минає

Та світла тiнь моїх натхнень.

А блиск в очах не загасити

І не прикрити глибину душi.

Слова ці сильні не спинити,

Вони живуть давно в мені.

СЛІД ДУШІ

В твоїй душi цвітуть сади –

Довкола рівно, наче поле.

Керуєш світом саме ти,

В якому граєш різні ролі.

Все вічне згадують роки,

Коли новий день настане.

В минуле поринути б залюбки,

А спогад в забутому розтане.

Гримить, торкаючись життя,

Твоя заплутана дорога.

Назад немає вороття,

Та слід душi залишиться надовго.

Лiлiя Звада, студентка 5 курсу

Криворізького економічного інституту (група ПР10-1с).

Чекаємо на Ваші новини!

Пишіть на електронну адресу:

ot883@rambler.ru

Редактор газети Ольга Ткач.

